

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

Markéta Paráčková

**Newsroom TV Nova na přelomu druhé
dekády 21. století**

Bakalářská práce

Praha 2011

Autor práce: **Markéta Paráčková**

Vedoucí práce: **PhDr. Alice Tejkalová**

Rok obhajoby: **2011**

Bibliografický záznam

PARÁČKOVÁ, Markéta. *Newsroom TV Nova na přelomu druhé dekády 21. století*. Praha, 2011. 48 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce PhDr. Alice Tejkalová.

Anotace

Bakalářská práce „Newsroom TV Nova na počátku druhé dekády 21. století“ pojednává o každodenní praxi moderního newsroomu celostátní komerční televizní stanice ve věku, který akcentuje rychlost a vizuální atraktivitu. Definiuje důležité aspekty práce všech členů redakce i vztahy mezi nimi.

Zpravodajská redakce televize Nova produkuje nejsledovanější zpravodajství v České republice, ačkoli nedisponuje rozsáhlým newsroomem s desítkami redaktorů. Komorní povaha redakce se odráží v přátelských vztazích a v úzké spolupráci všech členů redakce, což do jisté míry limituje rivalitu.

Newsroom TV Nova funguje vzhledem k několika zpravodajským relacím rovnoměrně rozloženým v průběhu dne v podstatě neustále. Kromě víkendového režimu se obvykle přes noc připravují zprávy do Snídaně s Novou a od rána běží přípravy na odpolední a večerní zpravodajské relace. Newsroom proto není téměř nikdy zcela opuštěn.

Náročná a prakticky každodenní pracovní doba v mnohých redaktorech vypěstovala určité rutinní činnosti. Ti, kteří zde pracují mnoho let, naznačují pocity jakéhosi pracovního „vyhoření“. Naopak nováčkům pracovní nasazení vyhovuje.

Abstract

Bachelor thesis “Newsroom of TV Nova at the Beginning of the Second Decade of the 21st Century” describes everyday life in a modern private television's newsroom in the age of speed, technical achievements and visual attraction. It also defines important aspects of daily work in the newsroom and interactions among its members. TV Nova's newsroom produces the most watched news cast in the Czech Republic; however it does not contain tens of reporters. Chamber character of the newsroom reflects in friendly relationships and close cooperation among all its members. This limits rivalry to a certain degree.

Newsroom TV Nova, considering several news cast produced during the day, works constantly. Except of the weekends, news for Breakfast with Nova are prepared during the night and there are preparation for afternoon and evening news casts running since early morning. Therefore, the newsroom is never empty.

Demanding everyday working hours have built a certain routine in numerous reporters. Those, who work here for many years, even suggest feelings of "burn out". Freshmen on the other hand consider working scheme appropriate.

Klíčová slova

Newsroom TV Nova, televizní zpravodajství, etnografický výzkum, reportér, editor, moderátor

Keywords

Newsroom of TV Nova, television news cast, ethnographic research, reporter, editor, anchor

Rozsah práce

85 375 znaků

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 10. 5. 2011

Markéta Paráčková

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala především vedoucí této práce PhDr. Alici Tejkalové, která mi velmi ochotně poradila, kdykoli jsem potřebovala. Poděkování patří také zpravodajské redakci televize Nova a marketingovému oddělení společnosti, které mi umožnily uskutečnit výzkum v prostorách newsroomu na pražském Barrandově.

Institut komunikačních studií a žurnalistiky UK FSV
Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce

TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:

Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta:

Markéta Paráčková

Razítko podatelny:

Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta:

2008

E-mail diplomantky/diplomanta:

mar.parackova@gmail.com

Studijní obor/typ studia:

Žurnalistika/prezenční

Předpokládaný název práce v češtině:

Newsroom TV Nova na počátku druhé dekády 21. století

Předpokládaný název práce v angličtině:

Newsroom of TV Nova at the Beginning of the Second Decade of the 21st Century

Předpokládaný termín dokončení (semestr, školní rok – vzor: ZS 2012):

LS 2010/2011

Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků):

Práce se bude zabývat popisem práce v redakci (newsroomu) na počátku druhé dekády 21. století. Při zjišťování poznatků se zaměřím na redakci zpravodajského oddělení TV Nova.

Pomocí metody nezúčastněného pozorování budu zkoumat běžné fungování tohoto newsroomu. Nastíním hierarchii pozic v redakci a způsob, jakým redaktori získávají a zpracovávají informace. Dále poskytnu náhled na to, jaké zdroje novináři využívají, a popíši jejich zavedené rutiny včetně důležitých aspektů každodenní činnosti.

Zjištěné poznatky zasadím do kontextu literárních zdrojů a vyvodím z nich základní rozdíly mezi teoretickým pojetím práce novináře a jeho praktickým fungováním.

Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu):

4. Úvod
5. Teoretická východiska (*Charakteristika newsroomu na základě literatury, Charakteristika TV Nova a zpravodajského oddělení*)
6. Popis užitých metod
7. Analytická část (*Běžný chod práce v redakci, Hierarchie pozic, Práce s informacemi, Rutiny redaktorů*)
8. Závěrečné srovnání teoretických východisek s praxí zpravodajské redakce TV Nova
9. Resumé
10. Summary
11. Literatura a zdroje
12. Přílohy

Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období, za které bude analyzován):

Budu analyzovat práci zpravodajské redakce TV Nova po dobu tří týdnů v listopadu 2010.

Postup (technika) při zpracování materiálu:

Vzhledem k mé přítomnosti v redakci využiji metody nezúčastněného pozorování, tedy

dlouhodobého, systematického sledování ve zkoumaném prostředí s cílem objevit a reprezentovat zjištěné. Výsledky dále porovnáám s polostrukturovanými rozhovory s vedoucím pracovníkem redakce, starším a mladším reportérem, které také provedu, a s tím, co o fungování redakcí a jejich práci píše odborná literatura.

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):

1. Berkowitz, Daniel A. Social Meanings of News : A Text Reader. Thousand Oaks : Sage Publications, 1999

Soubor příspěvků různých autorů týkajících se rozboru zpráv, zpracování informací a principů fungujících mimo jiné i v newsroomech. Vzhledem k pasážím o společenské kontrole médií, způsobech selekce zpráv nebo novinářských rutinách bude kniha užitečná i pro tuto práci, zejména odborný článek Warrena Breeda z časopisu Social Forces - Social Control in the Newsroom: A Functional Analysis' z roku 1955, který je v této knize také přetištěn.

2. Esser, Frank. Editorial Structures and Work Principles in British and German Newsrooms. European Journal of Communication. 1998, č. 13, s. 375-405.

Esej srovnávající německé a britské newsroomy. Nastiňuje a vysvětluje určité organizační rozdíly mezi strukturou a fungováním redakcí v obou státech. V práci jednotlivé modely porovnáám s newsroomem TV Nova.

3. Haws, Dick. Touring the Newsroom: an Inside Look at Newspapers. Vyd. 1. Ames : Iowa State University Press, 1993

Obecný průvodce moderním americkým newsroomem. V práci je využitelný kvůli nastínění principů fungování newsroomu v 90. letech.

4. Hendl, Jan. Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace. Vyd. 2. Praha : Portál, 2008

Teoretická publikace věnující se kompletní metodologii výzkumu. V práci poslouží jako pilíř při vymezení metody získávání poznatků. Přispěje také k užití korektní vědecké slovní zásoby korespondující s českým prostředím, což zahraniční publikace nemusí přinést.

5. Ryfe, David M. Structure, Agency and Change in an American Newsroom. Journalism. 2009, č. 10, s. 665-683.

Esej pojednávající o etnografickém výzkumu transformace fungování newsroomu amerických The Daily Times. Poslouží jako teoretický základ pro pochopení konkrétních změn, které v newsroomu 21. století probíhají.

Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

PULTAROVÁ, Tereza. Média jako kulturní instituce. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta filozofická, Katedra kulturologie, 2008. 88 s. Vedoucí práce PhDr. Zdeněk Uherek, CSc.

MACKŮ, Lucie. Novinář a jeho pracovní prostředí (na příkladu vydavatelského domu Mafra). Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra mediální studia, 2010. 143 s. Vedoucí diplomové práce Prof. PhDr. Jan Jiráček, Ph.D.

Datum / Podpis studenta/ky

.....

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Jedná se o téma, které jsem pro studentky a studenty bakalářského studia sama vypsala. Na naší škole se velmi často v kvalifikačních pracích analyzují mediální obsahy, jen málo pozornosti se věnuje jejich tvůrcům. Přitom podobné práce mohou pomoci studentům konfrontovat teoretické poznatky a praxi. Markéta Paráčková ve zpravodajské redakci TV NOVA přiznává svůj záměr, bude se tedy jednat o nezúčastněné pozorování.

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Brighton, Paul – Foy, Dennis. News values. Thousand Oaks : Sage Publications 2007.
Denzin, Norman K. – Lincolnová, Yvonna S. (eds.). Handbook of qualitative research. Thousand Oaks : Sage Publications 2000.
Tuchmanová, Gaye. Making news: a study in the construction of reality. New York : Free Press 1978.

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorkou konzultovala a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na UK FSV vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí této práce.

PhDr. Alice Tejkalová

**Jméno a příjmení pedagožky
pedagožky**

Datum / Podpis

Obsah

OBSAH	1
ÚVOD	2
1. TEORETICKÁ VÝCHODISKA	3
1.1 VĚK TELEVIZE	4
1.2 MODERNÍ NEWSROOM	6
1.3 TV NOVA A JEJÍ ZPRAVODAJSKÉ ODDĚLENÍ	7
1.3.1 Společnost CME	8
1.3.2 Specifika TV Nova	9
1.3.2 Nova a Sky News	9
1.3.3 Zpravodajství TV Nova.....	10
2. METODOLOGIE	12
2.1 PŘÍPADOVÁ STUDIE	12
2.2 ETNOGRAFICKÝ VÝZKUM.....	13
3. ANALYTICKÁ ČÁST	15
3.1 BĚŽNÝ CHOD PRÁCE V REDAKCI.....	16
3.1.1 Vedoucí redakce	16
3.1.2 Redaktoři	18
3.1.3 Editoři.....	21
3.1.4 Moderátoři	22
3.1.5 Vysílání Odpoledních TN a TN.....	24
3.2 HIERARCHIE POZIC	28
3.2.1 Spolupracovníci.....	28
3.2.2 Rivalové.....	29
3.3 RESPEKT A PRESTÍŽ	30
3.3.1 Respekt a prestiž mezi pracovníky ve výrobě.....	30
3.3.2 Respekt a prestiž mezi pracovníky ve vysílání	31
3.3.3 Prestiž mezi příspěvky	32
3.4 PRÁCE S INFORMACEMI	33
3.4.1 TN a tn.cz.....	33
3.4.2 TN a Mediafax.....	34
3.5 RUTINY	34
3.6 LOAJALITA K ZAMĚSTNAVATELI, PRESTÍŽ ZNAČKY	36
ZÁVĚR	40
SUMMARY	42
POUŽITÁ LITERATURA	43
PRAMENY	44
SEZNAM PŘÍLOH	46
PŘÍLOHY	47

Úvod

V České republice není pravděpodobně nikdo, kdo by v životě neviděl některou z hlavních zpravodajských relací tří nejznámějších celoplošných televizí (veřejnoprávní České televize a komerčních televizí Novy a Primy). Jen hrstka má ovšem možnost nahlédnout do zákulisí těchto relací. Málokdo tak ví, kolik lidí se na nich podílí, jak vypadá jejich běžný pracovní den, jaké vztahy mezi sebou mají, nebo zda je baví to, co dělají. Právě na tyto aspekty se zaměřuje moje bakalářská práce.

Věnuji se vysílání komerční televize Nova zejména proto, že je její hlavní zpravodajská relace dlouhodobě nejsledovanější v České republice. Vzhledem k detailnímu náhledu do chodu veřejnoprávní České televize, které mi poskytlo studium žurnalistiky na Fakultě sociálních věd UK, mě rovněž zajímalo, zda obdobné principy platí i u televize soukromé.

Jelikož společnost CME, která vlastní televizi Nova a provozuje zpravodajský portál tn.cz, v lednu 2010 koupila také zpravodajskou agenturu Mediafax, zdálo se zajímavé zjistit, s jakými zdroji redaktoři pracují. Zda využívají agenturní zprávy, nebo informace získávají jiným způsobem. Zajímavou otázkou rovněž je, kdo a na jakém základu vybírá témata, která se do zpravodajství dostanou a která nikoliv. Jaké pozice v redakci jsou a jaká privilegia mají. Zda je mezi redaktory rivalita nebo spíše silná tendence ke spolupráci.

Jelikož praktický výzkum v newsroomu televize Nova probíhal v prosinci 2010, nová koncepce zpravodajství, kterou stanice spustila v únoru 2011, se jej dotkla jen minimálně. Tato bakalářská práce se tedy zabývá „zastaralým“ konceptem tří zpravodajských relací za den – Snídaně s Novou, Odpoledních televizních novin a Televizních novin. Ranní Snídaně s Novou není čistě zpravodajská, ale redakce se na ní podílí, proto je do práce zahrnuta taktéž.

Součástí této práce měly být rovněž polostrukturované rozhovory s novináři (s vedoucím newsroomu, služebně starším a služebně mladším pracovníkem), ovšem marketingové oddělení a vedení redakce se domnívaly, že by obsahovaly příliš mnoho firemního „know-how“, a proto si obě instituce vyhradily nárok na jejich optimální cenzuru. Jakkoli cenzurované rozhovory by ovšem nevněly do analýzy relevantní informace, proto jsem se je rozhodla vynechat.

1. Teoretická východiska

Zpravodajství plnoformátových televizí¹ začíná zaostávat v exkluzivitě informace. Jestliže dříve lidé nechtěli čekat, až vyjdou druhý den noviny, mohli si nejčerstvější události pustit v rádiu nebo v televizi. Tento princip už je ale do jisté míry přežitý a exkluzivitu informací přebírají zpravodajské servery.

Plnoformátové televize tak čelí zásadní změně ve schématu vysílání. Jak nastínil vedoucí zpravodajské redakce televize Nova Martin Ondráček: „V době internetu musíme vycházet z toho, že ve chvíli, kdy naše hlavní zprávy běží, už většina lidí ví všechno, co se ten den stalo.“² Televizní zpravodajské relace tak zpravidla posilují ten aspekt, který nefiguruje u žádného jiného média (popř. u serverů není tak markantní), a to je vizuálnost.

V tomto smyslu byl průlomový pořad „60 Minutes“ na CBS, jehož producent Don Hewitt se nového konceptu zpravodajství zdůrazňujícího vizuálnost (mnohdy i na úkor obsahu) chopil už v roce 1968. Relace se dodnes vysílá v prime-time, což se žádnému jinému v dějinách americké televize nepovedlo. Je unikátní také tím, že byl pětkrát ohodnocen jako „Nations Top-Ranked“, a to jako jediný zpravodajský pořad vůbec. „Před Sixty Minutes (...) bylo zvykem, že se v televizi jen komentovaly obrazy. Realita je ale úplně obrácená. Co 60 Minutes budou dělat teď, řekl jsem, bude to, že obraz bude zastupovat slova. Protože pokud to neuděláme takhle, tak budeme pořád jenom psát titulky.“ (Hewitt, 2001: 2)

Českému zpravodajství trvalo mnohem déle, než podobné principy začalo používat. A přišlo s nimi právě zpravodajství televize Nova, které se zejména akcentem na vizuálnost a výběr poutavých témat výrazně odlišilo od zaběhnutého státního a později veřejnoprávního formátu ihned v roce 1994, kdy stanice vkročila na český mediální trh. To jí přineslo značnou sledovanost, jelikož diváci byli v té době na nové metody a přístupy velice zvědaví.³ I dnes jsou Televizní noviny nejsledovanější hlavní

---

1 Plnoformátová televize nabízí „televizní program klasifikovaný jako všeobecný (plnoformátový), jenž je různorodý v tom smyslu, že obsahuje široké spektrum televizních pořadů nejrozličnějších programových typů, žánrů a zaměření a že zároveň informuje, baví a vzdělává nejširší publikum včetně jeho menšinových segmentů“. (Osvaldová a Halada, 2007: 159)

2 Zdroj: Rozhovor autorky s Martinem Ondráčkem ze dne 2. 12. 2010

3 Zdroj: Přednáška PhDr. Martina Lokšíka: Audiovizuální média II: Televize v Československu a v České republice po roce 1969. Březen 2010.

zpravodajskou relací v České republice⁴. Svou progresivitu si Nova snaží zachovat, inspirujíc se britskou satelitní televizí mediálního magnáta Ruperta Murdocha Sky News.

V první části této práce se proto zaměřím na základní vizuální a tematické principy, které zpravodajství televize Nova využívá. Vizuální stránce jsou totiž zpravidla podřizovány jak reportážní příspěvky, tak infografika⁵, studia, z nichž se vysílá, i tváře, které diváci na obrazovce vidí.

1.1 Věk televize

Ve věku knih, které lze považovat za vůbec první média (ve smyslu šíření informací ve velkém), byl důraz jasně kladen na obsah sdělení. Nezáleželo na tom, jestli byla Bible vytištěna na ošklivém papíře, pořád to byla Bible. Dokonce i později, když vznikly „žluté“ neboli bulvární letáky a noviny, šlo spíše o zprávy, které poskytovaly, než o to, jak fyzicky vypadaly (ačkoli se rozvíjely ilustrace). Už u těchto tiskovin ale můžeme pozorovat, že relevance informace postupně ustupuje do pozadí. (Köpplová, 1989)

Podle Neila Postmana tento jev upozaďování důležitého obsahu rozvinul zejména vynález telegrafu. „Telegraf svým způsobem poskytl oprávněnost myšlenky informace zbavené kontextu, tj. myšlenky, podle níž hodnota informace nemusí být nutně svázána s funkcí, kterou by mohla informace plnit při společenském a politickém rozhodování, ale může vyplývat z pouhé její novosti, zajímavosti či kurióznosti. Telegraf proměnil informaci ve zboží, ve „věc“, kterou lze koupit nebo prodat bez ohledu a její smysl nebo užitek.“ (Postman, 1999: 74) Zprávy se podle něj v této nové době (době telegrafu) hojně konzumovaly zpravidla proto, že byly exkluzivní a „z dálky“.

Nositelem podobné „holé“ informace byla fotografie, která podle Postmana neposkytuje žádný prostor pro diskusi nebo širší společenský kontext, je to zkrátka informace obnažená ve své jednoznačnosti. Oblíbenost telegrafních zpráv a rozšíření fotografie následně úplně změnilo koncept lidského vnímání zpráv. Už nebyly komplexní a relevantní, jak je společnost znala z knih potažmo novin, začaly být exkluzivní, rychle plynoucí a zejména pak zajímavé, často až šokující. Svět telegrafu a

4 Zdroj: ATO Media Research: Grafy sledovanosti č. 1, 2, 3. Viz Přílohy.

5 Infografika je „soubor mapek, tabulek, schémat a jiných grafů sloužících k názornému a rychle srozumitelnému sdělení aktuální informace“. (Osvaldová a Halada, 2007: 193) Může být i animovaná.

fotografie už lidem nenabízela možnost přemýšlet nad světem. Poskytl jim ovšem něco, co se jim zdálo daleko zajímavější, poskytl jim fascinaci. „Je to svět, který téměř postrádá soudružnost a smysl. (...) Svět, který je – tak jako dětský kaleidoskop – přísně samoúčelný. A stejně jako kaleidoskop je také nekonečně zábavný.“ (Postman, 1999: 85)

Právě zábava je pro moderní zpravodajství klíčová. Daleko zásadnější, než si kdy dříve kdo uvědomoval. George Orwell se svého času bál těch, kteří zakážou knihy. Aldous Huxley, autor knihy *Konec civilizace*, oponoval, že knihy nebude muset nikdo zakazovat, jelikož už je nebude chtít nikdo číst. „Orwell se obával těch, kteří nám zamezí přístup k informacím. Huxley se obával těch, kteří nám jich poskytnou tolik, že nás to dovede k pasivitě a egoismu.“ (Postman, 1999: 8). Huxley byl pravdě nepochybně blíže.

Vliv fotografie a telegrafu na proměnu zpravodajství prudce rozvinula a – co je nejdůležitější – doručila člověku až do domu televize. Nástup televize změnil obsah a význam veřejné komunikace, z kultury orientované na slovo se stala kultura orientovaná na obraz, kde obsah je striktně podřízen formě. (Postman, 1999)

Za „mistra formy“ může být považován právě Don Hewitt, který začal v televizním zpravodajství doslova formální revoluci. Začal s prostými hodinami, které umístil do studia, ze kterého se 60 Minutes vysílalo, a pokračoval v podstatě až do fáze, která je v 21. století už úplně běžná. Moderátoři začali používat čtecí zařízení, byly „vynalezeny“ ilustrační záběry, živé vstupy, infografika, později i v 3D. Hewittovi moderátoři nebyli jen lidé, kteří četli zprávy, byli to tzv. „news anchors“, profesionálové vystupující nejen za sebe ale zejména za televizi, byli tváří a značkou stanice. Úzkostlivě se proto dbalo na to, aby vypadali reprezentativně, byli pokud možno pohlední, sympatičtí a důvěryhodní. Plešatí, nehezcí a nesymetričtí neměli šanci. Jak trefně zdůraznil Postman: „Možná jsme se již dobrali bodu, kdy kosmetika nahradila ideologii jako odbornost.“ (Postman, 1999: 112)

Sympatičtí moderátoři zapadají do konceptu co nejlíbivější formy zpravodajství, jaká je vůbec možná. Líbivé, povrchní, moderní a rychlé. Rychlost se projevuje zejména ve stopáži jednotlivých zpravodajských příspěvků a následně pak celých relací. Zatímco v 90. letech se ve Spojených státech pracovalo s krátkými čtenými zprávami na 45

vteřin, dnes už je i česká praxe 20, maximálně 30 vteřin⁶. Relace pak bývají zpravidla pětadvacetiminutové až půlhodinové. „V televizi je totiž téměř každá půlhodina samostatnou událostí, oddělenou z hlediska obsahu, kontextu i citového náboje od toho, co ji předchází i následuje.“ (Postman, 1999: 108)

Kvůli rychlosti příspěvků a relací se divákovi zdá, že za půl hodiny absorbuje mnoho informací. Podle Postmana jsou to ale informace, které nemají žádnou praktickou hodnotu, jsou to dezinformace. „Jsou to zavádějící informace – nepatřičně užité, nepodstatné, útržkovité nebo povrchní – informace, které vytváří iluzi, že něco víme, ale ve skutečnosti nás od poznání odvádějí.“ (Postman, 1999: 115)

Množství nablýskaných, usměvavě podaných nerelevantních dezinformací ze všech možných oborů ale podle Postmana, zdá se, nikomu nevadí. Naopak. „Naše politika, náboženství, zpravodajství, sport, vzdělávání i obchod se proměnily ve stejnorodý doplněk zábavy, aniž by proti tomu veřejnost protestovala nebo to vůbec zaregistrovala. V důsledku toho všeho se pozvolna ocitáme v nebezpečí, že se ubavíme k smrti.“ (Postman, 1999: 12)

1.2 Moderní newsroom

Povaze moderní televize musí logicky odpovídat i zákulisí vysílání. Zrychluje se, zjednodušuje se na obecné úrovni – redakce jsou čím dál menší, novinářů je méně. Jsou ale naopak „multifunkční“, umějí zvládat víc činností najednou. „Reportéři se museli naučit nové dovednosti, jakými jsou například technické znalosti vysílání, zvukové kvality, editování obrazu a podobně.“ (García Avilés a León, 2002: 367) V běžné praxi (v tomto případě, jak definují García Avilés a León, u španělských televizí) to proto často vypadá tak, že novinář shromáždí informace, napíše scénář, natočí materiál, sestříhá ho a namluví si i komentář. To přináší jednotlivci velkou zodpovědnost, která byla dříve rozdělena mezi skupinu lidí.

Podle Garcíi Avilése a Leóna je veškerá práce novináře dnes soustředěna do práce s počítačem. „Novináři jsou víc individualističtí a týmová práce už není příliš požadována.“ (García Avilés a León, 2002: 367) Naopak v Německu, jak píše Frank Esser (1998), jsou v důsledku personální redukce newsroomů mezi redaktory osobní vazby těsnější.

---

6 Zdroj: Přednáška PhDr. Martina Lokšíka: Audiovizuální média II: Televize v Československu a v České republice po roce 1969. Březen 2010.

U obou typů organizace newsroomu (španělské i německé) je po novinářích požadována kvalitní práce, zejména z hlediska obrazu. A samozřejmě i z hlediska rychlosti a exkluzivity. „MacGregor (1997: 200–1) varuje novináře před rizikem 'nechat se svést lehce změřitelnými kritérii jako je být první, vysílat živě nebo mít něco, co nikdo jiný nemá'.“ (García Avilés a León, 2002: 355)

Newsroom jako obecnou jednotku popisuje Esser jednoduše: „Organizace může být definována jako sociální, ekonomická a formální entita, která zaměstnává mediální pracovníky, aby produkovali mediální obsah.“ (Esser, 1998: 376) Je stejně byrokratická jako každá jiná instituce. Napříč světem se ale liší vnitřně. Esser rozlišuje dvě verze uspořádání redakce – anglosaskou a německou variantu. „Podle něj je na způsobu uspořádání pracovního prostoru patrný rozdíl mezi centralizovanou žurnalistikou Velké Británie a decentralizovaným typem v Německu. Ve Velké Británii jsou redakce často umístěny v jedné velké místnosti, na rozdíl od Německa, kde je redakce roztroušena do menších místností.“ (Macků, 2010: 26)

V anglosaských zemích má management na redakci velký vliv. Editor kontroluje práci všech novinářů, do jednotlivých témat se proto nemá šanci plně ponořit. Každý člen redakce se soustředí jen na ta témata, kterým perfektně rozumí, a své osobní hodnoty do práce nepromítá. Centralizovaný systém ovšem také vyžaduje vyšší finanční náklady a tvorba jednotlivých příspěvků se redukuje do jakési manuální práce. V německém modelu jsou jednotlivé aspekty zpravidla opačné.

Němečtí novináři jsou za svou práci zodpovědnější než ti anglosaští, jelikož je jich na jeden příspěvek výrazně méně než Angličanů nebo Američanů. Stejně to je podle Garcíi Avilése a Leóna i ve Španělsku. Redakce největšího českého deníku Mladé fronty dnes je podle Macků spíše německého typu.

1.3 TV Nova a její zpravodajské oddělení

O televizi Nova se začalo v Česku poprvé mluvit v roce 1993, když se postupně začaly projevovat snahy o zavedení celoplošného komerčního vysílání (do té doby existovaly jen dva programy veřejnoprávní televize, potažmo se začala rozvíjet regionální pražská a středočeská televize Premiéra). Z boje o licenci vyšla nakonec vítězně společnost CET 21, tehdy reprezentovaná výraznou osobností Vladimíra Železného. Divačka z Bratislavy následně vymyslela televizi jméno Nova – kvůli tomu, že byla nová. A 4. února 1994 se začalo vysílat.

Televize začala získávat vysílače původního federálního vysílání F1 a navázala spolupráci s Českou nezávislou televizní společností (ČNTS), servisní firmou, která zajišťovala vysílání. ČNTS vlastnila společnost CME (Central European Media Enterprises) amerického podnikatele Ronalda Stevena Laudera, který se posléze stal významným investorem televize Nova.

V roce 1999, po vyvrcholení sporů mezi Lauderem a Železným, byl Železný odvolán a spolupráce s ČNTS byla ukončena. Lauder se ale s odchodem z Novy nesmířil. Ještě téhož roku zažaloval Českou republiku za to, že nebyla schopna ochránit jeho investici, a vysoudil 10,5 miliard korun.

Televize se přestěhovala do studií na pražském Barrandově a navázala spolupráci s Českou produkční 2000. Bez významného investora ovšem finančně trápila. Teprve v roce 2002 jí pomohl podnikatel Petr Kellner a jeho holdingová společnost PPF Group. Stabilizoval situaci uvnitř televize a o dva roky později ji prodal zpátky Lauderovi a CME.⁷

1.3.1 Společnost CME

Společnost CME (Central European Media Enterprises) byla založena Ronaldem Lauderem, synem zakladatelky známé kosmetické společnosti Estée Lauder Companies, v roce 1994. Oficiálně sídlí na Bermudách, ovšem pobočky má i ve všech zemích, kde podniká.

Dnes CME provozuje televizní vysílání v sedmi zemích střední a východní Evropy. Vlastní televizní stanice v Bulharsku (TV2 a Ring TV), Chorvatsku (Nova TV), České republice (TV Nova, Nova Cinema, Nova Sport a MTV), Rumunsku (PRO TV, PRO TV International, Acasa, PRO Cinema, Sport.ro a MTV Romania), Slovensku (Markíza, Galaxie Sport) a Slovinsku (POP TV, Kanal A).⁸

Působení CME a Ronalda Laudera na globálním mediálním trhu bylo v listopadu 2006 oceněno Mezinárodní akademií televizního umění a věd cenou Emmy 2006 za průkopnictví v rozvoji nezávislého televizního vysílání ve střední a východní Evropě.

---

7 Zdroj: Přednáška PhDr. Martina Lokšíka: Audiovizuální média II: Televize v Československu a v České republice po roce 1969. Březen 2010.

8 Zdroj: Nesign.: *O společnosti CME*. <http://intranet.nova.cz>, [online]. [cit. 2010-12-12].

1.3.2 Specifika TV Nova

Televize Nova měla už od svého počátku divácký úspěch. Přinesla totiž do jednolitého televizního programu do té doby neviděné prvky. Přišla s úspěšnými, často „nekonečnými“ seriály, spustila atraktivní zpravodajství – už tehdy s prvky infotainmentu, tedy spojení informací a zábavy, resp. podávání informací zábavnou cestou. Zprávy řadila do relace podle zajímavosti, soustředila se na kriminalitu a senzace. Obohatila vysílání ze studia poutavými stand-upy⁹ apod. Tím vzbudila zájem diváků a odlákala je oběma programům veřejnoprávní televize.

V současné době je Nova vzhledem k ostatním komerčním televizím unikátní především důrazem, který klade na zpravodajství. Kromě konstantního zatraktivňování svých relací provozuje Nova zároveň i sobě přidružený zpravodajský server (tn.cz), což z českých televizí dělá už jen veřejnoprávní zpravodajský kanál ČT24. V roce 2010 navíc majitel televize Nova koupil i zpravodajskou agenturu Mediafax, čímž vzniklo na první pohled velice silné spojení tří odlišných médií – televize, zpravodajského serveru a agentury.

Podobné zastřešení různých typů médií jedním vlastníkem je v českém prostředí známo jen v případě firmy MAFRA a. s. „(...) která vlastní tři deníky – MF DNES, Lidové noviny a Metro; Expresradio, Classic FM a televizní stanici Óčko.“ (Macků, 2010: 34)

1.3.2 Nova a Sky News

Televize Nova se ani ve svých oficiálních stanoviscích (např. ústy dnes už bývalého generálního ředitele Petra Dvořáka¹⁰ či vedoucího zpravodajství Martina Ondráčka¹¹) nijak netají tím, kdo je ve zpravodajství její velký vzor – je jím Sky News z divize Sky, která patří mediálnímu magnátovi Rupertu Murdochovi. Sky News vznikla v roce 1989 ve Velké Británii a byla unikátní tím, že jako první domácí stanice vysílala 24 hodin denně zprávy.

Už při prvním pohledu na vysílání obou zpravodajských relací Novy (Odpoledních televizních novin a Televizních novin) jsou patrné podobnosti se

---

9 Zdroj: Nesign.: *O společnosti CME*. <http://intranet.nova.cz>, [online]. [cit. 2010-12-12].

10 Zdroj: Nesign.: *O společnosti CME*. <http://intranet.nova.cz>, [online]. [cit. 2010-12-12].

11 Zdroj: Nesign.: *O společnosti CME*. <http://intranet.nova.cz>, [online]. [cit. 2010-12-12].

zpravodajskými relacemi Sky News (např. s jednou z nejdéle vysílaných relací Live at Five). Studia, ze kterých Nova i Sky News vysílají, jsou laděna do červené a modré a mají na jedné ze stěn velkou plazmovou obrazovku. Tu Nova používá při každých zprávách, u Sky News se její použití objevuje nepravidelně. Informační pruh ve spodní části obrazovky, který Sky News běžně užívá, začala na přelomu let 2010 a 2011 ve svém zpravodajství Nova používat rovněž. Obě televize také vysílají zpravodajství ve vysokém rozlišení, neboli v HD. Své relace rovněž často obměňují co do technologických parametrů (jiná infografika, plazmové a dotykové obrazovky, znělky atd.). Sky News si zakládá na tom, že – pokud možno – inovuje své zpravodajství každý rok.

Nova se Sky News inspirovala i při výběru konceptu moderátora, v tomto případě spíše toho, koho Don Hewitt nazýval „news anchor“, tedy tváře a značky stanice. (Hewitt, 2001) Všichni moderátoři Novy jsou zpravidla pohlední a sympatičtí, zkušenost z novinářské profese u nich není vždy požadována.

1.3.3 Zpravodajství TV Nova

Základní koncept zpravodajství televize Nova do února 2010 tvořily Odpolední televizní noviny (vysílané ve všední dny a v neděli od 17:00) a hlavní zpravodajská relace Televizní noviny (vysílané každý den od 19:30). V polovině února Nova spustila novou koncepci zpravodajství. Přidala dvě zcela nové relace – Polední televizní noviny (vysílané ve všední dny v poledne) a Noční televizní noviny (vysílané každý všední den kromě pátku od 22:30) a upravila grafickou a hudební podobu stávajících relací.

Nové koncepce se tato práce netýká, jelikož v době výzkumu (prosinec 2010) se změny pouze diskutovaly na poradách a zabývalo se jimi spíše vedení a jednotliví technici, na běžné fungování newsroomu to prakticky nemělo vliv.

Při sledování zpravodajství televize Nova jsou patrné rozdíly mezi oběma relacemi. Odpolední televizní noviny (dále jen Odpolední TN) jsou orientované spíše na regionální problematiku – shrnují, co zajímavého se stalo v regionech a v menších obcích. Informují o událostech, které nemají širší dopad na celou společnost (např. lokální krádeže). Toto lokální schéma umožňuje zařadit do bodového scénáře různě závažné okrajové problémy a naopak vynechat to skutečně nejdůležitější, například politické nebo jiné závažné informace. Zprávy ze zahraničí se v Odpoledních TN vyskytují jen velice zřídka a pouze, jsou-li opravdu důležité.

Oproti tomu do večerních Televizních novin (dále jen TN) se vybírají závažnější témata s celospolečenským dopadem. V relaci se objeví zpravidla dvě až tři nejdůležitější události dne a doplní je různá vlastní témata s větší i menší důležitostí. Relace striktně začíná vlastní zprávou redakce. Z Odpoledních TN pronikne do těch večerních jen málo, často to nejzávažnější, nejvíc šokující (např. muž zastřelený v pražské tramvaji) nebo kuriozita (např. opilý řidič zapadl do příkopu a sám si přivolal policii, aby ho vytáhla).

2. Metodologie

Vzhledem k záměru proniknout do struktur a principů zpravodajského newsroomu televize Nova, nahlédnout do výroby jednotlivých relací, poznat náplň práce jednotlivých členů redakce a vztahy mezi nimi jsem se uchýlila ke kvalitativnímu výzkumu, tedy výzkumu, jehož výsledků se nedosahuje pomocí statistických metod nebo jiných způsobů kvantifikace. Jan Hendl ve své publikaci o metodologii zmiňuje stručnou definici tohoto typu výzkumu od J. Creswella: „Kvalitativní výzkum je proces hledání porozumění založený na různých metodologických tradicích zkoumání daného sociálního nebo lidského problému. Výzkumník vytváří komplexní holistický obraz, (...) informuje o názorech účastníků výzkumu a provádí zkoumání v přirozených podmínkách.“ (Creswell, 1998: 12 in Hendl, 2008: 48)

Výzkumník si na začátku výzkumu stanoví základní otázky, v průběhu samotného sběru dat je ale může libovolně měnit či doplňovat. „Kvalitativní výzkumník sestavuje ze získaných dat skládku, jejíž konečný tvar zná, spíše konstruuje obraz, který získává kontury v průběhu sběru a poznávání jeho částí. Výzkumník ve svém hledání významů a snaze pochopit aktuální dění vytváří podrobný popis toho, co pozoroval a zaznamenal. Snaží se nevynechat nic, co by mohlo pomoci vyjasnit situaci.“ (Hendl, 2008: 50)

Důležitý je při tomto typu výzkumu sám analytik, je totiž jeho hlavním nástrojem. „Výzkumník se přirovnává k detektivovi, vyhledává, analyzuje, provádí induktivní a deduktivní závěry, pracuje přímo v terénu, kde se něco děje.“ (Hendl, 2008: 48) Zpravidla se zabývá situacemi zcela banálními, normálními – takovými, které reflektují každodenní život určitých skupin lidí.

2.1 Případová studie

Zkoumání každodenního života v newsroomu televize Nova jsem pojala jako případovou studii, tedy jako rozbor jednoho specifického případu. Konkrétně jde o takzvanou intrinsitní případovou studii – ta se věnuje případu jenom kvůli jemu samému. „Výzkumník chce poznat právě tento případ, vztah k obecnější problematice nehraje roli. Nejde přitom o testování hypotéz nebo návrh teorie, ale o poznání vnitřních aspektů určitého případu. (...) Cílem je holistické porozumění případu i pochopení propojení jeho jednotlivých částí.“ (Hendl, 2008: 105) Jak poznamenává Denzin (2000), přirozený běh zkoumaného dění vede téměř výhradně ke komplexnímu porozumění

případu. Absence přísné moderace se však neobejde bez rizik. „Někteří volají po tom, aby případ „vyprávěl svůj vlastní příběh“ (Carter, 1993; Coles, 1989). Pokud ovšem bude případ skutečně svůj příběh vyprávět, nemůžeme si být jistí, zda ho bude vyprávět celý nebo zda ho bude vyprávět správně.“ (Denzin, 2000: 441) Taková rizika jsou podle něj akceptovatelná vzhledem k unikátnosti dat, která se tímto získají.

Tímto principem se pokusím porozumět běžnému dění v newsroomu televize Nova a pochopit jeho jednotlivé části, tedy pracovníky redakce. Newsroom televize Nova nebudu dále zasazovat do širšího kontextu českých médií nebo českých televizních stanic, budu se ovšem krátce věnovat vztahu redakce vůči redakcím zpravodajského portálu tn.cz a zpravodajské agentuře Mediafax, protože mají shodného majitele (tedy společnost CME).

2.2 Etnografický výzkum

Ke sběru materiálu jsem využila metodu etnografického výzkumu, tedy podrobného popisu určité organizované kultury založeného na dlouhodobém pobytu v jejím jádru. (Hendl, 2008) Podle Denzina jde obecně o reprezentaci lidského života v určitých fázích, situacích či soužitích. (Denzin, 2000).

V mém případě se nezaměřuji na rodinu nebo společenství, čímž se obvykle tradiční etnografie zabývá, nýbrž na sociální skupinu (shromážděnou za účelem produkování mediálního obsahu).

V popředí etnografického výzkumu obvykle stojí otázka, jak jedinci společně vytvářejí sociální skutečnost. (Hendl, 2008) Zaměřila jsem se proto zejména na zkoumání každodenního programu redakce, rolí jednotlivých jejích členů a vztahů mezi nimi. V redakci jsem strávila tři týdny v prosinci 2010 (1. - 22. 12.) a soustředila se zejména na tyto výzkumné otázky:

- Jak vypadá běžný den ve zpravodajské redakci televize Nova?
- Jaká je náplň práce jednotlivých členů redakce? (rozlišeno zejména na pozice: vedení redakce, redaktor, editor, moderátor)
- Jaké zdroje ke své práci používají?
- Do jaké míry novináři newsroomu televize Nova spolupracují s redaktory tn.cz a Mediafaxu?
- Jaká je v newsroomu hierarchie pozic?
- Jaké rutiny novináři ve své práci pozorují?

- Do jaké míry se novináři identifikují se „značkou“ svého zaměstnavatele?

Jelikož nejsem v redakci televize Nova zaměstnána ani s ní nejsem v žádném jiném ohledu spjata, má přítomnost v newsroomu se neobešla bez vysvětlení jejího účelu. Vedoucí redakce Martin Ondráček tedy svým podřízeným už předem avizoval, že jde o výzkum k bakalářské práci, proto jsem praktikovala otevřené pozorování. (Hendl, 2008) Vzhledem k tomu, že jsem se nijak nepodílela na běžném fungování kolektivu, naopak jsem si spíše udržovala odstup a snažila do děje zasahovat co nejméně, zvolila jsem ke sběru dat nezúčastněné pozorování.

„Hlavní výhodou takového přístupu je, že není tak obtruzivní (vtíravý a nápadný) jako zúčastněné pozorování a není tak ovlivněný citovou angažovaností pozorovatele.“ (Hendl, 2008: 201) Negativním aspektem nezúčastněného pozorování je, že se některé postoje a vnímání zkoumaných osob zjišťují obtížněji. Delší soustavné pozorování by ovšem mělo tento problém z velké části eliminovat.

Absenci původně zamýšlených polostrukturovaných rozhovorů se třemi novináři, kteří by se lišili dobou pobytu v newsroomu televize Nova, jsem se pokusila nahradit poznámkami pořízenými v průběhu výzkumu. V prosinci 2010 jsem totiž při pobytu v redakci postupně hovořila s množstvím lidí různých funkcí a zapisovala si zajímavé poznatky, které mi svěřovali. Naše rozhovory ovšem neměly přesnou strukturu a nejsou zaznamenány celé. V práci z nich používám pouze potřebné citace.

3. Analytická část

Televize Nova sídlí v komplexu budov na pražském Barrandově (v prosinci 2010 byla část jejího areálu rekonstruována). Hale s vrátnicí vévodí logo televize a vybavení je situované do kmenových barev (modrá a červená). Jakmile čtečka naskenuje čipovou kartu, návštěvník se ocitá uprostřed dění – na dlouhé chodbě, která se mimo jiné stáčí do obrovského newsroomu. U prosklených automatických dveří do redakce se musí návštěvník znovu prokázat čipovou kartou.

Novináři sedící hned u dveří veliké místnosti pracují pro televizi Nova. U dalších stolů sedí novináři agentury Mediafax a v řadě za nimi ti ze zpravodajského serveru tn.cz. Nad jednotlivými předěly mezi stoly visí plazmové obrazovky, které přijímají signál zpravodajských stanic z celého světa (ČT24, Sky News, CNN), jedna promítá homepage (domovskou stránku) nejnavštěvovanějšího zpravodajského serveru iDNES.cz a jedna z nich je vždy naladěná na aktuální program Novy. Po straně newsroomu lemují hlavní chodbu dvě prosklené „buňky“ (zasedací místnosti) a dvoje dveře – jedny do režie, druhé do studia. U „velínu“ (tj. desítka stolů uspořádaných do kola) v srdci místnosti, kde sedí editoři a moderátoři, je ještě trojice stolů pro šéfy směny (opět Novy, Mediafaxy i tn.cz). A za „velínem“ (vedle kterého rovněž sedí režisér dne) newsroom ústí v kanceláře vedení všech tří redakcí. Jednotliví vedoucí spolu tedy sdílejí kancelář stejně tak, jako všichni novináři spolu sdílejí newsroom.

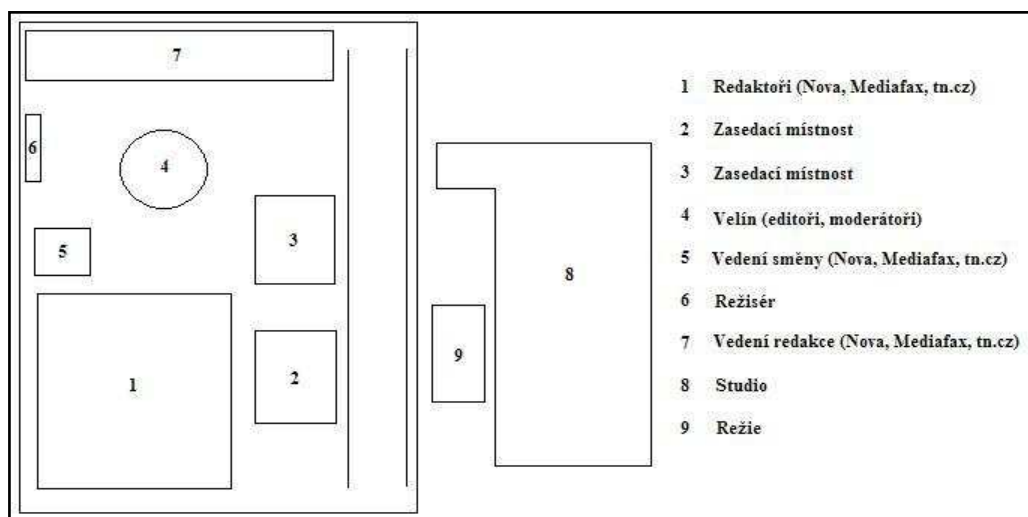

Schéma organizace společného newsroomu TV Nova, tn.cz a Mediafaxy.

Pod zpravodajsko-publicistickou redakci televize Nova spadají kromě týmu Televizních novin (a Odpoledních televizních novin), který je předmětem této

bakalářské práce, rovněž další skupiny novinářů. Ti se podílejí na těchto pořadech: 112, Koření, Občanské judo, Odpolední sportovní noviny, Sportovní noviny, Střepiny, Víkend, Volejte Novu.

Každá sekce má svého vedoucího, který se zodpovídá nejvyšší osobě redakce (Martinu Ondráčkovi). Pracují ovšem samostatně, většinou v týdenních intervalech. Tato práce se zabývá výhradně newsroomem televize Nova, tedy skupinou lidí kolem TN (a Odpoledních TN), kteří pracují na denní bázi.

3.1 Běžný chod práce v redakci

Newsroom televize Nova je v provozu téměř 24 hodin denně. Pracoviště zůstávají prázdná zpravidla pouze tehdy, když probíhá porada – to se děje třikrát za den. V 9:30 se schází vedení, editoři a redaktori, kteří nejsou tou dobou v terénu. Ve 13:00 se vedení znovu schází s editory, ovšem místo redaktorů přicházejí moderátoři. Poslední porada dne se koná po odvysílání Televizních novin ve 20:00 a schází se na ní už jen vedení a editoři.

Práce pro zpravodajství televize Nova je velmi časově náročná. Část redaktorů (zpravidla dva až tři) připravuje přes noc zpravodajství pro ranní relaci Snídaně s Novou, která začíná v šest hodin. Jakmile skončí, okamžitě začínají přípravy na Odpolední TN a také na večerní hlavní zpravodajskou relaci.

Do redakce přichází jako první přibližně v 8:00 pracovník tzv. desku (sběrného, sumarizačního a organizačního pracoviště), kam přicházejí už od časného rána e-maily s náměty reportáží krajánek neboli krajských redaktorů. Nova má v každém kraji České republiky jednoho až tři reportéry a jednoho nebo dva kameramany.

Po obsluze desku přicházejí editoři a kmenoví redaktori (tj. ti, kteří pracují v centrální pražské redakci). Dopoledne přichází rovněž režisér obou relací pro ten daný den (celkem jsou ve zpravodajsko-publicistické redakci čtyři, kteří se střídají) a po polední zasedají ke svým počítačům i moderátoři.

3.1.1 Vedoucí redakce

Jedním z nejvytíženějších členů redakce je její vedoucí Martin Ondráček. Do práce přichází mezi prvními a odchází téměř jako poslední. Dopoledne buď tráví na schůzkách, nebo organizací práce v redakci. V prosinci 2010 byly jeho schůzky do jisté

míry upozaděny kvůli plánování nového rozšířeného zpravodajství (dvě nové relace – polední a noční). Přibyla tak rovněž plánovací porada v 10:15, která se dříve nikdy nekonala. Vedoucí redakce je zpravidla přítomen u všech porad. V 9:30 s editory diskutuje nad tématy, které krajánci od rána zaslali do desku, a rovněž nad těmi, s nimiž přišli pražští kmenoví reportéři. Vybírá, co se bude zpracovávat a co nikoli.

„Zprávy musí být vždy něčím zajímavé,“¹² nastínil hodnoty, podle kterých rozhoduje, co se dostane do vysílání. „Nedáme tam loupež na maloměstě, pokud tam někdo nepřijde třeba s bazukou.“ Zpravodajství televize Nova tedy striktně pracuje se zásadami infotainmentu.¹³ Na ranní poradě se rovněž rozhoduje o formě příspěvku. Zda půjde o reportáž¹⁴, čtenou zprávu¹⁵, kraťas¹⁶ nebo o živý vstup. Zejména živé vstupy Nova protežuje, ať jde o přenosy z místa dění, nebo z chodby před redakcí. „Budí to u diváků pocit autentičnosti, a to i v přenosech, kdy v záběru není vlastně nic vidět. Cítí se, jako by byli na místě, s čímž se pojí i určitá emoce. Diváci mají z tohoto typu redakčního příspěvku svůj vlastní zážitek, týká se jich to. Emoce je v tomto případě nositelem informace,“¹⁷ zdůvodnil nadužívání útvaru Ondráček.

Po ranní poradě vedoucí redakce odchází na schůzky, popřípadě v kanceláři vyřizuje administrativní záležitosti. Okamžitě rovněž řeší případné problémy. Je neustále v kontaktu s programovým oddělením televize, které vyhrazuje pro zpravodajství čas v rámci celého vysílání Novy (Snídaně s Novou, Odpolední TN a TN jsou jedinými pořady, které se denně vysílají živě), a také se svými nadřízenými i s

---

12 Zdroj: Rozhovor autorky s Martinem Ondráčkem ze dne 2. 12. 2010.

13 Pojem infotainment vznikl spojením anglických *information* (informace) a *entertainment* (zábava). Používá se jako označení zpravodajských relací, kde zajímavost či zábavnost vytlačuje užitečnost informace pro občana. Důraz se klade na pobavení a rozptýlení, nikoli na společenskou relevanci. (Osvaldová a Halada, 2007)

14 Reportáž je svědecká výpověď konkrétního zážitku. Reportér v ní pozoruje a popisuje, děj ztvárňuje prostřednictvím výpovědí očitých svědků, popř. jiných zainteresovaných osob. (Osvaldová a Halada, 2007) V televizní praxi má reportáž stopáž maximálně minutu a půl a obvykle obsahuje minimálně jeden reportérův stand-up. (Beneš, 2010)

15 Čtená zpráva je spojení obrazu a moderátorova projevu ze studia. Zatímco moderátor čte zprávu, na obrazovce se střídají záběry k tématu s autentickými ruchy v pozadí. Běžně trvá 20-30 vteřin. (Beneš, 2010)

16 Tzv. kraťas je čtená zpráva s hudbou (místo ruchů) v pozadí. Většinou se ve vysílání vyskytují ve skupinách s celkovou stopáží minuta a půl až dvě minuty. (Beneš, 2010)

17 Zdroj: Rozhovor autorky s Martinem Ondráčkem ze dne 2. 12. 2010.

podřízenými. Působí jako koordinátor veškeré práce a jako spojnice mezi jednotlivými sekcemi zpravodajsko-publicistické redakce.

3.1.2 Redaktoři

Obecné označení redaktora coby „pracovníka redakce periodik ve smyslu novináře“ (Osvaldová a Halada, 2007: 170) ve zpravodajském newsroomu televize Nova splývá s pojmem reportér¹⁸. Neexistuje totiž redaktor, který by zároveň nepracoval v terénu. Výjimkou jsou pouze zahraniční redaktoři. Televize Nova totiž nemá síť zahraničních zpravodajů jako např. veřejnoprávní Česká televize nebo Český rozhlas.

Redaktoři domácích zpráv

Redaktoři domácího zpravodajství televize Nova jsou dvojího typu – krajánci a kmenoví (tedy pražští). Pracovní doba obou typů se ovšem příliš neliší. Zpravidla bývá celodenní. Osvobození jsou pouze ti krajánci, v jejichž lokalitě se nestalo ten den nic zvláštního nebo zajímavého, a přirozeně pražští kmenoví redaktoři, kteří nemají směnu.

Kmenových redaktorů je celkem 12, ovšem každý den jich pracuje pouze šest. Skromné personální obsazení newsroomu vysvětluje Ondráček logickou optimalizací výroby. „Ke kvalitní zpravodajské relaci nepotřebujete nutně třicet lidí. Počet našich reportérů jsme optimalizovali pro potřeby dvou dvacetiminutových relací s tím, že naši výraznou silou jsou krajánci.“¹⁹ Na ranní poradu v 9:30 přicházejí reportéři často už s předem vymyšlenými tématy, popřípadě jsou jim tam zadána. Většinou jde o témata z Prahy nebo ze středních Čech, jen ve výjimečných situacích jedou kmenoví redaktoři vypomocť krajánkům.

Po poradě reportéři (každý s jedním kameramanem) vyrazí do terénu točit své příspěvky. Zpravidla (a to, i když je jim předem editorem řečeno, že se jejich příspěvek bude pravděpodobně vysílat jako čtená zpráva nebo jako krat'as) točí materiály delší, aby se z nich mohla případně udělat reportáž. O typu příspěvku se totiž definitivně

---

18 Reportér je „označení novináře, který se orientuje na autentické (očitě) svědectví a práci takzvaně v terénu, vykonává zpravodajskou a reportérskou činnost, ať již pro noviny, elektronická nebo nová média. K jeho vlastnostem má patřit pohotovost, schopnost rychle formulovat, smysl pro detail i souvislosti, osobitý způsob vidění.“ (Osvaldová a Halada, 2007: 176)

19 Zdroj: Rozhovor autorky s Martinem Ondráčkem ze dne 2. 12. 2010.

rozhoduje až na odpolední poradě ve 13:00, a televizní zpravodajství je navíc unikátní tím, že se může do poslední minuty před vysíláním relace měnit.

Když se reportér vrátí z terénu, editor mu sdělí, do jakého typu příspěvku musí svůj materiál upravit. Kameraman mu proto pásku převede do digitální formy a redaktor sám si materiál zařadí, jak by chtěl, aby šly jednotlivé záběry za sebou. Jde-li o reportáž, sám si ji rovněž namlouvá. Finální střih ovšem provádí profesionál ve střižně.

Je-li materiál hotov, je se svou denní prací hotov i redaktor. Ovšem pokud se editor nerozhodne, že se právě k jeho příspěvku přiřadí ještě živý vstup. V tom případě redaktor odjíždí v přenosovém voze (v novém zpravodajství spuštěném v únoru 2011 se kromě přenosových vozů uplatňují rovněž tzv. „přenosové batůžky“ s podobným vybavením) na místo dění a čeká na vysílání Odpoledních TN či TN. Relativně běžnou alternativou je ve zpravodajství televize Nova také živý vstup z chodby newsroomu nebo z chodby, která do něj vede. Redakce tím často oživuje novinky ze zahraničí, které nemá zpracované jinak než do formy čtené zprávy. Reportér tak často vstupuje do vysílání z místa vzdáleného jen několik metrů od studia, v záběru vedle sebe má plazmovou obrazovku s vysíláním zahraničního zpravodajského kanálu, popř. s nějakým grafem, a hovoří o současné situaci na místě vzdáleném tisíce kilometrů. Pracovní den těchto redaktorů končí odvysíláním jejich živého vstupu.

Kromě živého vstupu může redaktora v newsroomu zdržet (po odevzdání zpracovaného příspěvku) ještě jiný dodatečný úkol – najít a zpracovat téma do tzv. tečky.²⁰ Ve zpravodajství televize Nova má tečka zpravidla zvířecí tematiku. Místy se objevují i jiné kuriozity. V prosinci 2010 to byl např. pouliční muzikál. „Pro dnešek nebo zítek, podle toho, jestli už někdo nenašel něco jiného, jsem na YouTube.com našel záznam z muzikálové scény, kterou předvedla skupina zpěváků a tanečníků přímo mezi cestujícími na pražském Hlavním nádraží,²¹ líčil svůj materiál na tečku reportér David Vaníček.

---

20 Tečka za zprávami je jedna z žánrových forem zprávy, která uzavírá relaci. „Pro tečku za zprávami je typický méně formální námět, vtip, nezřídka nadsázka, ironie, sarkasmus a humorná pointa.“ (Osvaldová a Halada, 2007: 209) Jejím smyslem je odlehčit zpravodajskou relaci a uvolnit psychické napětí diváka, které často sledováním relace vniká.

21 Zdroj: Rozhovor autorky s Davidem Vaníčkem. 2. 12. 2010.

Redaktoři zahraničních zpráv

Zahraníčními zprávami se v televizi Nova zabývá celkem šest redaktorů pod vedením šéfa sekce (tím je v současnosti Vladimír Kouba). Náplň jejich práce je celý den monitorovat zahraniční zpravodajské stanice (nejčastěji Sky News, CNN či FoxNews) a vybírat zajímavé příspěvky (zpravidla přicházejí až v 10:00, popř. 11:00). U těch, které jim editoři schválí, pak zahraniční redaktoři zajišťují obrazový a zvukový materiál. Nejčastěji využívají audiovizuálního servisu zahraničních tiskových agentur (např. Associated Press Television News), popřípadě záběry zahraničních zpravodajských stanic (Sky News, CNN, FoxNews). Z těchto materiálů (vzhledem k tomu, že nejsou původní) nejčastěji vznikají čtené zprávy či kraťasy. Nebývá s nimi proto tolik práce jako s vlastními záběry, jsou už sestříhané, nemusejí se namlouvat apod.

V případě zahraničních konfliktů (např. Egypt či Libye) sledují redaktoři vývoj situace až do vysílání TN, aby mohla televize divákovi poskytnout nejnovější informace. To platí i v domácím zpravodajství v případě, že redaktor informuje o delší dobu probíhající věci, která ještě není ukončena a není jasné, kdy ukončena bude (např. jednání vládní koalice).

Redaktoři sportovních zpráv

Redaktoři sportovních zpráv de facto nepatří do týmu kolem TN. Odpolední sportovní noviny a (večerní) Sportovní noviny totiž vznikají jako samostatné nezávislé jednotky. Vedoucí sportovní redakce Dušan Mendel pod sebou má osm redaktorů, z nichž je velká většina zároveň i editory. Jeden z redaktorů pak zpravidla vystupuje také jako moderátor relace.

Sportovní redaktoři jsou do této bakalářské práce zahrnuti pouze okrajově, protože (ač ve vysílání budí dojem, že jsou součástí Odpoledních TN či TN) ve skutečnosti se zpravodajskou relací ani nesdílí newsroom. Jejich pracoviště je od ostatních redaktorů televize Nova odděleno celým patrem. Ani zde ovšem není porušena jakási „trojjedinnost“ CME – sportovní redaktoři Novy totiž sdílí newsroom se svými protějšky ze zpravodajského serveru tn.cz a z agentury Mediafax.

3.1.3 Editoři

Editoři úzce spolupracují s vedoucím redakce, který s nimi na ranní poradě stanoví agendu dne, a pak už je pouze kontroluje. Vše podstatné organizují oni. Redakce má k dispozici celkem čtyři editory, denně pracují vždy dva. Ráno vyberou z nabízených témat (zaslaných krajánky do desku, popř. navrhovaných kmenovými redaktory) ty, které chtějí použít. A celé dopoledne vytvářejí v redakčním systému Octopus bodový scénář. Rozhodují, z jakého tématu se udělá reportáž, z čeho bude čtená zpráva či krátkas a k čemu se přidá živý vstup. Zároveň jsou na telefonu s krajánky, kteří mohou během dne přijít ještě s dodatečnými tématy.

Na poradě ve 13:00 editoři předloží vedoucímu redakce, režisérovi relace a moderátorům hotový bodový scénář obou relací (Odpoledních TN i TN). Hotový pro tu chvíli – některé zprávy se totiž obecně objevují až později, editor proto monitoruje (spolu s redaktorem, který má příspěvek na starosti) události, které by chtěl v relacích mít, celý den. Podle Petra Bušty, editora a vedoucího vydání TN, se například mnoho důležitých politických jednání nebo otřesných zločinů, o kterých chce Nova informovat, stává až pozdě odpoledne a večer. „Běžně se nám tak přihodí, že se objeví nějaké důležité téma až k večeru. Reportáž pak putuje teprve do střížny třeba v 19:20 a je to fofr. O půl osmé ale zkratka musí být připravená.“²²

Kromě sledování aktuální situace příspěvků tráví editor odpoledne také konzultacemi s režisérem, který má ten den na starosti faktický průběh obou zpravodajských relací. A informuje rovněž moderátory o případných změnách ve scénáři. Pracovní doba editora fakticky končí začátkem TN. On je totiž autorem podkladů, ze kterých relace vychází, do jejího průběhu už zpravidla nezasahuje. Editorskou kontrolu při vysílání provádí vedoucí vydání TN (který je zároveň jedním z editorů), průběh relace má na starosti režisér. Pro všechny případy ale většinou editoři zůstávají do konce vysílání (sledují ho) a účastní se večerní porady ve 20:00. „Večerní porada není nijak povinná, je to spíš takové bilancování. Taková zpětná vazba, jak se co povedlo, jaké byly problémy apod. Většinou se tam sejde jen hrstka lidí. Editoři, režisér, šéf redakce, občas nějaký moderátor.“²³

---

²² Zdroj: Rozhovor autorky s Petrem Buštou ze dne 13. 12. 2010.

²³ Zdroj: Rozhovor autorky s Evou Chaloupkovou ze dne 21. 12. 2010.

3.1.4 Moderátoři

Moderátoři jsou na první pohled nejméně vytíženou složkou redakce, zároveň jsou ale její tváří ve směru k divákům. Mají určitou zodpovědnost za relaci, protože jsou to oni, kteří ji provázejí. „Naši moderátoři nejsou jen moderátoři, jsou vizitkou a tváří našich zpráv. Jsou to tzv. anchors, jak je definoval Don Hewitt. Nereprezentují jen sebe samotné, reprezentují i redakci a celou televizi.“²⁴

Při výběru moderátorů se Nova drží Postmanova nástinu principů této činnosti: „Představte si, jak byste postupovali, kdybyste dostali příležitost vyrobit televizní zpravodajský pořad pro jakoukoli stanici, které jde o to, přilákat co nejpočetnější publikum. Především byste vybrali soubor hlasatelů, vesměs se „sympatickou“ a „důvěryhodnou“ tváří. Z podobenek těch, kteří by přicházeli v úvahu, byste vyřadili všechny, kteří se svým vzezřením nehodí pro to, aby se každý večer objevovali na obrazovce. Vyloučili byste proto ženy starší padesáti let nebo ty, které příliš krásy nepobraly, plešaté muže, všechny, kdo trpí nadváhou, mají příliš velký nos nebo oči příliš blízko sebe. Jinými slovy, pokusili byste se dát dohromady cosi jako soubor mluvících figurín do výlohy; přinejmenším byste hledali ty, jejichž tváře by se dobře vyjímaly na obálce obrázkového časopisu.“ (Postman, 1999: 108 – 109). Moderátorský tým televize Nova nároky na atraktivitu bezesporu splňuje (jsou v něm např. modelka, II. vicemiss z roku 2006 nebo herečka).

Moderátorů je ve zpravodajském newsroomu televize Nova celkem osm. Moderují po dvojicích, z nichž některé moderují pouze TN (Lucie Borhyová a Reynolds Koranteng či Markéta Fialová a Karel Voříšek), zatímco jiné moderují relace obě, ačkoli častěji figurují v Odpoledních TN (Michaela Ochotská a Pavel Dumbrovský či Renáta Czadernová a Kristina Bastienová-Kloubková). U posledních jmenovaných se Nova opět inspirovala Sky News²⁵, v České republice totiž není běžnou praxí moderátorská dvojice stejného pohlaví.

Moderátoři přicházejí do redakce po poledni, nejčastěji přímo na odpolední poradu v 13:00. Přicházejí vždy čtyři – jedna dvojice, která se chystá moderovat Odpolední TN, a jedna, jež bude moderovat hlavní zpravodajskou relaci. Na poradě

---

24 Zdroj: Rozhovor autorky s Martinem Ondráčkem ze dne 2. 12. 2010.

25 Zdroj: Rozhovor autorky s Martinem Ondráčkem ze dne 2. 12. 2010.

dostanou od editora bodový scénář své relace včetně studií²⁶, která jim předem sepsali reportéři. „Většinou máme studia už předeepsaná od reportérů, někdy nám ale sepíšu jenom poznámky a my si je musíme dát dohromady sami,“ popsala běžnou praxi vzniku studií moderátorka TN Markéta Fialová.²⁷

Po poradě odcházejí moderátoři na oběd a vracejí se po 14:00, načež si začínají psát/editovat studia a zjišťují, kolik se toho na relaci změnilo. Podle Fialové se během dne mění čtvrt až polovina relace. „Někdy se nám zdá, že se to mění do večera snad milionkrát. Pořád se objevují nové informace – reportéři potvrzují, která témata mají a která jim chybí, aby se místo nich mohla zahrát náhrada. Studia si tak často přepisujeme pořád dokola. Několikrát se už také stalo, že jsme do poslední chvíle nevěděli, co se bude vysílat.“²⁸ Studia moderátorům opravuje korektor (pokud se to stihne).

Krátce po 15:00 se moderátoři odebírají do kostymérny a maskérny. „Jen samotné líčení trvá skoro hodinu.“²⁹ Pět minut před 17. hodinou usedá do křesel studia dvojice Odpoledních TN. Jsou jim připevněny tzv. „klopáky“ (drobné mikrofony do klopky saka) a „ucha“ (sluchátka, pomocí nichž moderátoři slyší pokyny z režie) a relace okamžitě začíná.

Jejich večerní kolegové si tou dobou s editory ujasňují, jaké zprávy budou prezentovat v krátkých upoutávkách na TN, které se vysílají (celkem tři, výjimečně čtyři) od 17:40. Vždy jeden z moderátorské dvojice v nich vstoupí ze studia do vysílání (zpravidla před reklamu uprostřed právě vysílaného pořadu) a sdělí divákům ve zkratce několik nejdůležitějších zpráv, které uvidí, pokud vydrží u televizních obrazovek až do 19:30. Tyto krátké vstupy trvají zpravidla do dvou minut.

Po odvysílání Odpoledních TN jejich moderátoři z redakce odcházejí. Pracovní doba moderátorů večerních TN končí se začátkem Sportovních novin. Jen zřídka se některý z nich účastní večerní bilanční porady.

---

26 Tzv. studio znamená v televizní praxi úvod reportáže, zpravodajského vstupu či telefonátu, který čte moderátor ve studiu, zatímco ho snímá kamera. (Davidová, 2008)

27 Zdroj: Rozhovor autorky s Markétou Fialovou ze dne 4. 12. 2010.

28 Zdroj: Rozhovor autorky s Markétou Fialovou ze dne 4. 12. 2010.

29 Zdroj: Rozhovor autorky s Markétou Fialovou ze dne 4. 12. 2010.

3.1.5 Vysílání Odpoledních TN a TN

Samotné vysílání Odpoledních TN a TN zaměstnává kromě výše zmíněných profesí (editoři, redaktoři, moderátoři) ještě několik dalších lidí. Spolu s moderátory jsou při vysílání ve studiu také tři kameramani (ovšem čtyři kamery – jedna je na jeřábu a ovládá ji vedoucí směny počítačem) a dvanáctičlenný tým relací tzv. „odbavuje“³⁰ v režii.

Základní časové schéma relace poskytuje zpravodajskému newsroomu televize Nova její programové oddělení, které předem zaplňuje denní vysílací rozvrh velice přesně, takřka do poslední vteřiny (pořady, reklamy, spoty, upoutávky atd.). Každý den v brzkých ranních hodinách rovněž naplánuje, kolik minut je schopné jednotlivým relacím vyhradit, a asistentka programového oddělení po zpravodajském newsroomu vylepí, popř. editorům rozdává tabulku s přiděleným časem.

<i>Čtvrtek 2.12. 2010</i>			
Odpolední TN:	22 min.	Sport:	4 min.
TN:	26 min.	Sport:	5 min.

Časové schéma zpravodajských relací ze čtvrtka 2.12. 2010.

Odpolední TN a TN, ačkoliv jsou jedinými pořady televize Nova, které se vysílají živě, musejí dodržet striktní parametry, které jim programové oddělení zadá. Klasická stopáž reportáží je proto zpravidla jedna minuta třicet vteřin, jen velmi zřídka (u důležitého nebo zajímavého tématu) jsou to minuty dvě.

Vedoucími pracovníky jsou v tu chvíli vedoucí vydání TN a režisér. Vedoucí vydání (který je zároveň editorem) kontroluje obsah relace a formální správnost jednotlivých příspěvků, tedy zda příspěvky neobsahují mylné či dvojznačné informace, i zda na sebe vzájemně logicky a přirozeně navazují. Režisér má na starosti formální průběh vysílání. Aby se příspěvky přirozeně spojovaly, aby přechody mezi jednotlivými záběry ve studiu nebyly příliš agresivní apod. Pomocí sluchátek pak instruuje moderátory i kameramany ve studiu a řídí rovněž osazenstvo režie.

³⁰ Odbavení zpravodajského vysílání vypadá tak, že moderátor vystupuje ve studiu v reálném čase, zatímco tým odbavení (tj. režie) řadí jednotlivé příspěvky (reportáže, čtené zprávy, kraťasy) na základě předem stanoveného bodového scénáře. (Štětinová, 2008)

V režii sedí vedle režiséra střihač, titulkáři (zpravidla dva), grafik, spojovatel, obsluha čtecích zařízení, obsluha playoutu (rovněž běžně dva lidé) a vedoucí směny. Zvukař má v rámci režie svou vlastní místnost, s režisérem ovšem také konzultuje.

Grafik

Grafik ovládá plazmovou obrazovku za zády moderátorů, kam se promítají ilustrační záběry k reportážím, zatímco moderátor čte studio. Dohromady se obrazovka skládá z 56 menších. V momentě, kdy by jeden z dílů zhasl, promítne se na celou plochu modré klíčovací pozadí, kam lze vložit jakýkoli obraz, který je tu dobu potřebný.

Tato praxe běžná v prosinci 2010 je ovšem na jaře 2011 už zastaralá - od února totiž platí v novém zpravodajství TV Nova pozměněný koncept. Plazmová obrazovka už plní spíše jen funkci interaktivní tapety s neurčitým motivem. Záběry se na ni už nepromítají.

Spojovatel

Spojovatel hovoří po telefonu s reportéry, kteří se chystají na živý vstup. Zpravidla je kontaktuje pět minut před naplánovaným vstupem a upřesňuje pro ně vývoj situace ve studiu. Koordinuje komunikaci mezi reportéry na místě dění a moderátory ve studiu – zajišťuje, aby reportéři věděli, kdy vstoupí do vysílání a na co se jich bude moderátor ptát.

Obsluha čtecího zařízení

Čtecí zařízení jsou ve studiu tři, na každé kameře jedno, a slouží k tomu, aby moderátoři mohli číst zprávy a zároveň promlouvat přímo k divákům. Zařízení zrcadlově převrací elektronický text tak, aby ho moderátoři mohli číst před objektivem kamery, která je snímá (a do které hledí). Obsluha čtecích zařízení sleduje tempo moderátorovy řeči a posouvá podle něj text tak, aby udržela přirozený tok a sdílnost projevu.

Obsluha playoutu

Tzv. playout je srdcem zpravodajských relací televize Nova. Je to velmi rychlý počítač se značnou kapacitou pevného disku, kde jsou uloženy všechny reportáže a jiné materiály potřebné ke kompletaci relace jako například znělka, jingly, infografika a podobně (které byly dříve na kazetových nosičích), a z nějž se pak ve správném pořadí tyto materiály (spolu se studii) dostávají na síť a k divákovi. Obsluha playoutu je

zpravidla dvoučlenná a kontroluje, zda počítač správně (podle bodového scénáře) poskytuje příspěvky k odvysílání.

Pokud by z nějakého důvodu počítač selhal, zpravodajství by v daný moment nebylo možné dál vysílat. „Playout je klíčový. Kdyby selhal, náš záložní počítač by lidem na obrazovky vyslal oznámení 'Omlouváme se za technické potíže.' a programové oddělení by muselo hledat nouzové řešení, co pustit místo Televizních novin. Zřejmě by se odvysílalo logo televize a pak upoutávky na pořady nebo reklamy.“³¹

Vedoucí směny

Vedoucí směny se stará o kvalitu obrazu. Kameramani si na svých přístrojích nastaví určitou sytost obrazu a jeho vyvážení. Vedoucí směny ovšem tyto aspekty ještě dodatečně sladí, aby ze všech kamer vycházel stejně barevný signál, případně mu dodá potřebnou světlost a kontrast. Zároveň ovládá čtvrtou kameru ve studiu, která je připevněna na jeřáb, a divák záběry z ní vidí pravidelně na začátku TN, kdy po znělce sjíždí z celku studia dolů na polocelek moderátorů za stolem.

Zvukař a osvětlovač

Zvukař a osvětlovač jsou rovněž důležití pro kvalitu odvysílané zpravodajské relace. Na rozdíl od zbytku režie, jsou ovšem jejich pracoviště izolovaná. Důvody jsou logické. Zvukař má vlastní uzavřené pracoviště vedle zbytku režie, aby ho režisér či zbylí pracovníci nerušili při práci a aby naopak on nerušil je. Osvětlovač sídlí v malé místnosti nad studiem, kde má dostatečný rozhled a může přes stovku reflektorů visících ze stropu lépe ovládat.

Studio, ve kterém se natáčejí Odpolední TN a TN, je multifunkční. Dá se přeskupit, předekorovat, a pak plně poslouží i všem ostatním studiovým pořadům televize Nova (Koření, Snídaně s Novou, Střepiny, Víkend, Volejte Novu).

Personál zpravodajské redakce televize Nova se podílí (kromě Odpoledních TN a TN) převážně na Snídani s Novou, pro niž dva až tři redaktori zpracovávají informace (přičemž často sáhnou i ke starší reportáži z předchozího dne), a jeden z nich rovněž figuruje jako moderátor krátkých zpravodajských vstupů. Moderátoři z TN navíc provázejí magazínem Víkend, jinak se ale na jeho tvorbě nepodílejí – magazín má

---

³¹ Zdroj: Rozhovor autorky s Petrem Buštou ze dne 13. 12. 2010.

vlastní redakci. Ani témata, která se objevují ve Víkendu, nijak nevycházejí z reportáží pro zpravodajské relace.

Výběr témat

Jaká témata se dostanou do zpravodajských relací, určuje vedoucí redakce spolu s editorem. Podle vedoucího vydání TN Petra Bušty se Odpolední TN zaměřují výhradně na publikum, které má v 17:00 zapnutou televizi, tedy zejména na obyvatele menších obcí, na nezaměstnané, na lidi s nižším vzděláním a na důchodce. „V odpoledních relacích se zaměřujeme na lokální problémy. Řešíme, co trápí lidi na maloměstě, co je například pro Pražany na první pohled nedůležité. Celorepubliková témata se tam zpravidla neobjevují, ty zpracováváme až do TN.“³² Zpravidla se v Odpoledních TN neobjevují zahraniční zprávy, jelikož televize předpokládá, že pro cílové publikum nejsou důležité. Konkurencí pořadu jsou Události v regionech, které vysílá Česká televize každý všední den v 18:00 – zejména kvůli důrazu na exkluzivitu proto začínají Odpolední TN o hodinu dříve.

TN jsou protikladem k odpolední relaci. Řeší se v nich politika, domácí a zahraniční problematika s celospolečenským dopadem. Schéma pořadu je stále stejné. „TN začínají striktně vlastní zprávou naší redakce, která musí být zajímavá natolik, aby připoutala diváky k relaci. Vysílá se od 19:30, čili lidé už vědí, co důležitého se v ten den stalo ze zpravodajských serverů i z Událostí na ČT nebo ze zpráv na Primě. My se musíme odlišit, dát divákům najevo, že u nás se dozví víc.“³³

Podle vedoucího redakce Ondráčka je vysoká sledovanost³⁴ zpravodajských relací televize Nova způsobena především tím, že jsou lidé večer přesyceni informacemi ze zpravodajské stanice ČT24 nebo ze zpravodajských serverů a chtějí si už spíše jen odpočinout, než aby se museli soustředit na závažná témata. Nechtějí zatěžovat rozum, proto raději přijmou informace s emotivním podbarvením, které jim Nova nabízí. „Na podobném principu je postaveno i zpravodajství televize Prima. To ale navíc začíná před sedmou hodinou tak, aby přesně v sedm začínala jejich vlastní zpráva, a doufají, že se divákovi natolik zalíbí, že si řekne, že už se mu nevyplatí přepnout na jinou relaci.“³⁵

---

32 Zdroj: Rozhovor autorky s Petrem Buštou ze dne 13. 12. 2010.

33 Zdroj: Rozhovor autorky s Martinem Ondráčkem ze dne 2. 12. 2010.

34 Zdroj: ATO Media Research: Grafy sledovanosti č. 1, 2, 3. Viz Přílohy.

35 Zdroj: Rozhovor autorky s Martinem Ondráčkem ze dne 2. 12. 2010.

TN využívají rovněž lokální tematiky užité v Odpoledních TN, ovšem pouze ve výjimečně zajímavých nebo kuriózních případech. „Když to řeknu jednoduše – zajímá nás, pokud někdo, byť v Horní Dolní, vyloupí samoobsluhu samopalem, nebo jede vyloupit banku tankem.“³⁶ Například 7. 12. 2010 se v Odpoledních TN vyskytla zpráva o podnapilém řidiči, který vjel do příkopu a pak si sám zavolał policii, aby ho vyprostila a on mohl jet dál. V TN se zpráva objevila znovu obohacená navíc živým vstupem reportéra, který sdělil další podrobnosti a dodal, co se s mužem děje v danou chvíli.

3.2 Hierarchie pozic

Pozice a jejich zodpovědnost jsou v newsroomu televize Nova jasně stanovené. Vztahy mezi nimi se ovšem od hierarchie neodvíjejí. S vedoucím redakce si např. většina jeho podřízených (zejména editoři a moderátoři) tyká. Naopak velká většina redakce ovšem vykává režisérovi (mluví se o něm zpravidla jako o „panu režisérovi“), což budí dojem, že se těší většímu respektu.

Obecně panuje v redakci přátelská nálada (novináři společně chodí téměř denně obědvat, mnoho lidí se dobře zná i v osobní rovině – někteří např. svážejí spřátelené kolegy, kteří nemají vlastní automobil, do redakce apod.) a zároveň úzká spolupráce všech složek. Zejména spolupráce je ovšem do jisté míry logickým důsledkem náročnosti práce v denní periodicitě.

3.2.1 Spolupracovníci

„Není čas na projevy ega,“³⁷ charakterizovala vztahy v redakci pracovnice desku, dříve dlouholetá reportérka Eva Chaloupková. Zejména pro redaktory je práce velice náročná, za den musejí najít téma, vyjet do terénu a natočit materiál (zpravidla musí ještě předem domluvat výpovědi odborníků, očitých svědků atd.), následně materiál zpracovat, namluvit a nechat sestříhat. V tak náročných pracovních podmínkách je výrazná tendence ke spolupráci. „Věřím a ze zkušeností některých známých i vím, že v redakcích tištěných periodik je prostor pro vzájemnou rivalitu, pro trumfování se, popř. pro bujení ega jednotlivých redaktorů. Tady je to ale úplně jiný vesmír. A je to tak jistě podobné i u jiných televizních redakcí. Tady není čas na nějaké

---

³⁶ Zdroj: Rozhovor autorky s Petrem Buštou ze dne 13. 12. 2010.

³⁷ Zdroj: Rozhovor autorky s Evou Chaloupkovou ze dne 21. 12. 2010.

ego. Musíte toho za den stihnout tolik, že kdybyste ještě chtěla s někým soutěžit, nezvládla byste to,“³⁸ vysvětlila Chaloupková unikum televizní zpravodajské redakce.

Nejvýraznější spolupráce funguje mezi editory, kteří (denně dva) společně vypracovávají bodový scénář a kontrolují stav připravenosti jednotlivých příspěvků. Méně výluční spolupracovníci jsou jednotliví redaktori – na rozdíl od editorů totiž mohou (a většinou to tak dělají) pracovat samostatně, nezávisle na ostatních. Přesto si (zejména ti, kteří se spolu přátelí i v soukromí) ochotně vypomáhají, nejčastěji při mapování témat nebo při zpracovávání materiálů. Jako spolupráci je možno definovat rovněž vztah mezi redaktory a střihači, kteří finalizují jejich materiály. Jednoznačná spolupráce funguje také mezi celým týmem, který zprostředkovává vysílání televizních novin.

Výroba TN se skládá z technické a obsahové části. Na té technické se podílejí zejména lidé v režii, kameramani a moderátoři. Obsahovou tvoří redaktori a editoři (s pomocí vedení). Pokud nebudou složky vnitřně i vzájemně kooperovat, relace se nepovede. Podle Chaloupkové jsou ve filozofii zpravodajského newsroomu televize Nova i nedostatky výsledkem spolupráce. Všechny složky výroby i vysílání relací jsou proto stejně zodpovědné. „Když se relace nepovede, vedení za to nevyčiní jen jednomu redaktorovi, který to zkazil, ale odnesou to všichni.“³⁹ Podle Chaloupkové jsou si toho jednotliví kolegové vědomi a navíc se – zejména u redaktorů a moderátorů – očekává, vzhledem k tomu, že v reportáži sami vystupují (svým jménem i svou tváří), že odvedou dobrou práci už jen proto, aby si neudělali ostudu.

Rivalita nepanuje ani v rámci společného newsroomu (tedy mezi reakcemi televize Nova, tn.cz a agenturou Mediafax), naopak: např. materiály, které jsou příliš dlouhé, nebo které se do zpravodajské relace nevejdou, putují na tn.cz. Přes tn.cz lze rovněž sledovat živě Odpolední TN i TN (od jara 2011 tato funkce přešla pod jiný portál, který provozuje televize Nova, a sice voyo.cz).

3.2.2 Rivalové

Rivalitu v rámci redakce žádný z jejích pracovníků otevřeně nepřiznává. Filozofie týmu je zřejmě nutnou charakteristikou pro newsroom televize Nova zevnitř

---

38 Zdroj: Rozhovor autorky s Evou Chaloupkovou ze dne 21. 12. 2010.

39 Zdroj: Rozhovor autorky s Evou Chaloupkovou ze dne 21. 12. 2010.

(v rámci zaměstnanců) jako motivace i zvenčí (pro návštěvníky redakce a laickou veřejnost) jako součást image. Tým lidí táhnoucích za jeden provaz je bezpochyby účinnější reklama s pozitivním dopadem než redakce, která mezi sebou neustále soutěží a sváří.

Vedoucí redakce Martin Ondráček vysvětluje absenci rivality tím, že je jeho zpravodajský tým poměrně malý – každý je proto denně značně zaneprázdněn svou prací a spolupráce mu ji ulehčuje spíše než rivalita. Je to prý logický krok pro efektivní produktivitu a následný úspěch relací.⁴⁰ V tom se Ondráček shoduje s pracovnící deskou Chaloupkovou, která rivalitu rovněž popírá vzhledem k časové náročnosti práce.⁴¹

Ani ze vzájemné komunikace mezi jednotlivými členy redakce nelze vyčíst výrazné znaky rivality, ovšem je z ní patrná určitá hierarchie respektu či prestiže.

3.3 Respekt a prestiž

Respekt v newsroomu televize Nova primárně budí zařazení pracovníka do jednotlivých odvětví vzniku zpravodajských relací, tedy je-li součástí výroby relace z hlediska obsahové (redaktor či editor) nebo je-li součástí produkce relace, jejího vysílání (moderátor, kameraman, pracovník režie).

3.3.1 Respekt a prestiž mezi pracovníky ve výrobě

Základními kameny výroby jsou redaktori. Ti jsou ovšem kolektivem vnímání spíše jako řadoví pracovníci, od kterých se automaticky očekává kvalitní práce. A to navzdory náročnosti pracovního dne a téměř každodennímu nasazení. Jak poznamenala Michaela Raková, editorka serveru tn.cz, který s televizí Nova sdílí newsroom: „Nezávidím reportérům Novy, jsou tu denně od rána do večera.“⁴² Výraznějšího respektu se jim ovšem od kolegů ze zpravodajství Novy nedostává, o prestiži v rámci newsroomu se prakticky nedá hovořit. To dokladuje i usazení reportérů (jsou od zbytku redakce odděleni stoly zaměstnanců serveru tn.cz a agentury Mediafax). Zejména kvůli společným nárokům na ně kladeným drží redaktori spolu nejsilněji ze všech složek redakce, všichni na stejné zdejší „sociální příčce“.

Editoři jsou regulátoři a kontroloři jejich práce, redaktori k nim proto chovají určitý základní respekt – respekt jako k nejbližšímu nadřízenému, se kterým ovšem

---

40 Zdroj: Rozhovor autorky s Martinem Ondráčkem ze dne 22. 12. 2010.

41 Zdroj: Rozhovor autorky s Evou Chaloupkovou ze dne 21. 12. 2010.

42 Zdroj: Rozhovor autorky s Michaelou Rakovou ze dne 7. 12. 2010.

sdílejí zodpovědnost (např. když udělá redaktor v reportáži chybu a editor si jí nevšimne, je to pochybení obou). Se svým nejvyšším nadřízeným, tedy s vedoucím redakce, se redaktoři příliš často nesetkávají (pouze na vybraných poradách), proto si i k němu udržují elementární, nijak nevyhraněný respekt podřízeného k nadřízenému, přičemž nemají (na rozdíl od editorů) pocit, že s ním sdílejí zodpovědnost. Ve skutečnosti ovšem vedoucí redakce ručí za kvalitu a správnost obou relací jako celků, tedy i za jednotlivé redaktory. Za jejich případné pochybení se pak sám musí zodpovídat u svých nadřízených (např. u generálního ředitele televize).

3.3.2 Respekt a prestiž mezi pracovníky ve vysílání

Nejrespektovanější složkou vysílání je bezesporu režisér, naopak nejprestižnější jsou často vnímáni moderátoři, neboli „anchors“, tváře relací i celé televize.

Režisér se stará o celý průběh vysílání, jeho vedoucí pozici nikdo ze štábu nezpochybňuje. S přirozenou úctou (zpravidla jde o starší muže) se režisér většinou oslovuje „pan“ a často se mu vyká. Vedoucímu redakce, kterému se režisér zodpovídá, se paradoxně většinou tyká.

Moderátoři jsou vnímáni jako prestižní zejména kvůli tomu, že se jejich tváře pravidelně objevují na televizní obrazovce. Vystupují jako poznávací značka TN, diváci je většinou všechny znají tváří i jménem a vybudovali si k nim určitý vztah. Naproti tomu běžné reportéry, jejichž tváře se na obrazovkách rovněž objevují, si diváci z jejich krátkých příspěvků většinou nepamatují. Rozdíl mezi časem stráveným před kamerou pravděpodobně vedl k segregaci těchto dvou skupin pracovníků. V newsroomu spolu redaktoři a moderátoři totiž prakticky vůbec nekomunikují. Jejich stanoviště (moderátorský velín a stoly redaktorů) jsou od sebe vzájemně oddělená prakticky celým zbytkem newsroomu (včetně redakcí serveru tn.cz a agentury Mediafax) a společná práce je k osobnímu kontaktu rovněž nenutí – redaktoři zpravidla studia svých reportáží zadávají do editorského systému Octopus, kde si je moderátoři mohou přečíst, aniž by se museli setkat s jejich autory. Někteří redaktoři dokonce naznačují, že se k nim moderátoři, navzdory jejich nepříliš náročné pracovní náplni, chovají arogantně. „Nemají příliš náročnou práci na to, jaká mají někteří z nich sebevědomí,“ poznamenal člen redakce, který si nepřál být jmenován. Moderátor je podle něj ovšem pro relaci důležitý, takže je určitá míra jeho vyššího sebehodnocení akceptovatelná.

Podobná situace by mohla být mezi moderátory a editory – díky systému Octopus spolu také komunikovat nemusí. Praxe je ovšem jiná, zejména kvůli

probíhajícím změnám náplně relace v průběhu dne udržují editoři s moderátory čilý komunikační ruch. Usnadňuje to rovněž fyzické uspořádání newsroomu – editoři totiž sedí ve velínu po boku moderátorů.

3.3.3 Prestiž mezi příspěvky

V tištěných médiích je většinou prestiž článku vnímána podle umístění na stránce nejbližze začátku sešitu a podle umístění v rámci své strany. Např. nejprestižnější články jsou zpravidla v horní polovině titulní strany. Internetoví novináři hodnotí články podle rychlosti, kvality napsání a zejména podle tzv. čtenosti, tedy kolik lidí si článek na internetu přečte (za hodinu, za den, za týden atd.). (Macků, 2010)

V rámci televizního zpravodajství České televize jsou nejdůležitější informace (zejména politika) v bodových scénářích jako první, teprve po nich přicházejí na řadu méně důležité informace. Televize Nova začíná, jak už zde bylo popsáno, vlastní zprávou a další příspěvky řadí za sebe podle rozhodnutí editora. „Musí platit princip střídání, tedy reportáž střídá čtenou zprávu či naopak. Střídá se také tematika, nemohou za sebou jít třeba tři politické zprávy a podobně.“⁴³

Prestiž příspěvků se tedy neposuzuje podle jejich zařazení v relaci nebo délce jejich stopáže. Neposuzuje se ani podle tématu, např. že by zprávy politických reportérů byly hodnoceny prestižněji, jako to platí v MF Dnes a iDNES.cz, jak popisuje Lucie Macků (2010). Lze říci, že se v newsroomu televize Nova prestiž jednotlivých příspěvků de facto neposuzuje vůbec, pouze s jedinou výjimkou – pokud má některou informaci pouze tato redakce exkluzivně. „Prestižní obecně pro nás je, když každý udělá svou práci dobře. Do grafů sledovanosti se totiž dostávají TN jako celek, nikdo vám nedokáže zjistit, že třeba reportáž Davida Vaníčka byla nejsledovanější.“⁴⁴

Pokud si TN udrží svou pozici nejsledovanější zpravodajské relace v České republice, je to podle Chaloupkové zpráva i pro reportéry. Vzkazuje jim, že odvedli dobrou práci, že mohou být spokojeni. „Když je sledovanost malá, mohou za to samozřejmě i jednotlivé příspěvky, ale vedoucí redakce zpravidla vynadá celému týmu. Naopak když je sledovanost vysoká, motivuje nás to k tomu, aby zítra byla ještě větší.“⁴⁵

---

43 Zdroj: Rozhovor autorky s Petrem Buštou ze dne 13. 12. 2010.

44 Zdroj: Rozhovor autorky s Evou Chaloupkovou ze dne 21. 12. 2010.

45 Zdroj: Rozhovor autorky s Evou Chaloupkovou ze dne 21. 12. 2010.

3.4 Práce s informacemi

Televize Nova sdílí newsroom se zpravodajským serverem tn.cz a agenturou Mediafax. „Trojjednost“ takto unikátního newsroomu budí dojem, že jeho jednotlivé složky spolu nutně kooperují. Ve skutečnosti tomu tak ovšem není. Agentura Mediafax velmi silně spolupracuje se serverem tn.cz, server je zase silně navázán na televizní redakci. Všechny tři složky dohromady ale výlučně nekooperují. Redaktoři televizního zpravodajství tak ze společného newsroomu příliš netěží, de facto v něm ostatní redakce ani nevnímají.

Vedení všech tří redakcí i vedení jejich denních směn spolu sdílí pracovní prostor a často konzultuje, jaké hlavní zprávy ten den zveřejní. Spolupráci na nich si ale zpravidla nedomlouvá, jde spíše o informační konzultace.

3.4.1 TN a tn.cz

Vazby mezi televizí Nova a tn.cz jsou vzájemné a poměrně četné.

Na server často putuje materiál, který se svým rozsahem, popř. kvůli nahrazení jiným příspěvkem, do Odpoledních TN či TN nedostal. Naopak odvysílaný materiál lze v online podobě ještě rozšířit, upřesnit a přinést divákům/čtenářům v komplexnější podobě. Na serveru tn.cz rovněž příležitostně probíhají online rozhovory s jednotlivými členy televizní redakce a do jara 2011 zde bylo možné živě sledovat obě zpravodajské relace.

V Odpoledních TN a TN naopak moderátoři četně odkazují na spřátelený server, kde se mají diváci dozvědět podrobnosti, popř. mají zde ke zmiňovanému tématu sledovat online rozhovor s osobností, které se téma nějakým způsobem týká.

Vazba televizního zpravodajství na server lze pozorovat i v prvních záběrech jednotlivých reportáží, které mají podobu internetových článků s výrazným titulkem a několika větami perexu⁴⁶, zatímco obrazový materiál v nich slouží pouze jako pozadí textu. Tím reportáže několik vteřin popírají princip vizuálnosti, na němž je televizní vysílání založeno.

---

⁴⁶ Perex je „v žurnalistické terminologii označení zlomu části textu přes dva nebo i několik sloupců, do nichž jsou článek nebo stať jinak rozděleny. Většinou jde o stručný úvod k dalšímu textu, který obsahuje základní informace.“ (Osvaldová a Halada, 2007: 144)

Mezi redaktory televizního zpravodajství a tn.cz také v případě potřeby probíhá výměna potřebných kontaktů na veřejné osoby.

3.4.2 TN a Mediafax

Zpravodajská agentura Mediafax je ve společném newsroomu do jisté míry upozaděna. Funguje jako jeden z informačních zdrojů pro server tn.cz, televizní redakce s ní ale nespolupracuje. „Reportáže stojí především na informacích od krajánek. Ti mají své zdroje, své, řekněme, informátory, kteří je na zajímavé věci pravidelně upozorňují. Agentury, ať Mediafax, nebo Česká tisková kancelář (ČTK), jsou až posledním zdrojem v pořadí.“⁴⁷ Podle vedoucího redakce informace ze zpravodajských agentur neodpovídají kritériím výběru témat do TN a zejména do Odpoledních TN, které jsou zaměřené výhradně na regionální problematiku a zakládají si na původní tvorbě.

Někteří reportéři ovšem přiznávají, že využívají ČTK, a to zejména kvůli souvislostem ke svým tématům a kvůli avízům, neboli upozorněním na očekávané události. Avíza jsou velmi detailní ohledně času a místa konání, informují novináře o nadcházejících akcích.⁴⁸ Podle agenturního redaktora Pavla Urbana služby Mediafaxu nevyužívá téměř nikdo. „Nova nás koupila, ale úplně nepřijala. Redaktoři prostě nezměnili zvyky, pořád používají jen servis ČTK.“⁴⁹

Za paradoxní Urban považuje už jen to, že má televizní newsroom vůbec předplacený servis ČTK, když má k dispozici vlastní zpravodajskou agenturu. „Myslím, že většina reportéru TN ani neví, jak se do naší infobanky dostat.“⁵⁰ Bude proto podle něj zajímavé sledovat, jak se televizní personál zachová na jaře, kdy se plánuje (právě kvůli nevyužívané agentuře Mediafax) servis ČTK vypnout.

3.5 Rutiny

Každá profese má svá pozitiva a negativa, má svou kreativní část a své rutiny. Při neustále se opakujících úkonech vzniknou rutiny poměrně brzy. Jako první věc,

---

47 Zdroj: Rozhovor autorky s Evou Chaloupkovou ze dne 21. 12. 2010.

48 Zdroj: Přednáška PhDr. Ludmily Trunečkové. Práce s informacemi II: Služby poskytované ČTK. Prosinec 2009.

49 Zdroj: Rozhovor autorky s Pavlem Urbanem ze dne 28. 12. 2010.

50 Zdroj: Rozhovor autorky s Pavlem Urbanem ze dne 28. 12. 2010.

kteřou udělají po příchodu do práce, jmenují zaměstnanci newsroomu televize Nova bez rozdílu profese zapnutí počítače a přihlášení se do redakčního systému Octopus.

Zkontrolovat e-maily, prohlédnout si témata reportáží, pokud už jsou do systému zanesena, jít na poradu, jet natáčet, upravovat a namlouvat materiál. Pro redaktory je každý den formálně stejný, liší se pouze obsahově. Stejně je to rovněž u editorů, z nichž si někteří stěžují na sedavý styl práce. Moderátoři považují za rutinu nechat se nalíčit, obléknout a ve studiu pak odříkat zprávy. Žádný z nich tak například před kamerou nemá trému.

Kuriózní rutinu vidí reportéři v teče, které familiérně říkají „zvířátko na konec“. „Každý reportér má za úkol udělat za týden alespoň jedno (zvířátko na konec), aby bylo pořád něco tzv. v konzervě⁵¹ (v šuplíku), ale někdy se nedaří nic najít. Pak projíždíme všemožné servery typu YouTube.com a snažíme se najít v podstatě cokoli, co by se dalo použít. Někdy je to docela ubíjející trávit hodiny hledáním takové hlouposti.“⁵² Svě metody hledání ale mají redaktoři rovněž rutinizovány.

Podobné rutiny vnímají novináři i u jiných typů médií. Např. novináři Jaroslav Kábele ze zpravodajského serveru iDNES.cz a Robert Oppelt z pražské přílohy Mladé fronty Dnes, kterých se ve své diplomové práci dotazovala Lucie Macků, vnímají rutinu při své práci jako všudypřítomnou. „Noviny jsou rutina. Ráno je začnete dělat a večer musí vyjít. Pouze se obměňují témata,“ (JK, LN). „Čím tam je člověk déle, tím je to rutinnější,“ (RO, MFD).“ (Macků, 2010: 65)

Podle Davida Ryfea jsou rutiny pro práci novináře velmi důležité. Mnozí si to ovšem neuvědomují, dokud nejsou nuceni své návyky změnit. (Ryfe, 2009) Ryfe se při svém etnografickém výzkumu zaměřil na newsroom deníku The Daily Times, kam byl dosazen nový vedoucí Calvin Thomas. Thomas si uvědomoval, že tištěné periodikum nemůže konkurovat televizi, a proto je třeba (kvůli vyššímu nákladu, tedy úspěchu deníku) změnit témata i způsob získávání informací novináři. Místo popisu denních zpráv chtěl po novinářích ucelenější analýzy, hluboká zamyšlení nad tématy apod.

„Zjistil jsem, že profesionální kultura v newsroomu je pozoruhodně zakotvená a odolná vůči změně. Od samého začátku většina reportérů – dokonce, nebo zvláště ti

---

51 Konzervy jsou v rétorice zpravodajství televize Nova příspěvky, které nejsou aktuální pouze v době natáčení, ale obecně delší dobu. Proto se v případě potřeby mohou použít i o několik týdnů či měsíců po natočení (do té doby jsou tzv. „zakonzervovány“). Podobné materiály se natáčejí zejména pro tzv. okurkovou sezónu (tedy Vánoce a letní prázdniny). (Vaníček, 2. 12. 2010)

52 Zdroj: Rozhovor autorky s Davidem Vaníčkem ze dne 2. 12. 2010.

nejzkušenější – měli problémy s adaptací na Thomasova nová pravidla.“ (Ryfe, 2009: 198) Mnoho z nich místo přizpůsobování se z deníku raději odešlo.

Mladí reportéři televize Nova by podle vlastních slov neměli s výraznou změnou způsobu získávání informací pro své příspěvky (popř. s jakoukoli jinou změnou svých rutin) problém. Připouštějí ovšem, že by to pro ně představovalo zprvu určitou komplikaci. Většina starších členů redakce si změnu zavedených způsobů dokáže představit hůře, někteří z nich ji ovšem naopak vítají, ba dokonce vyžadují. Stěžují si totiž na únavu ze stereotypu. „Dělala jsem reportéra 15 let, pracovala jsem denně od rána do večera,“ nastínila svou kariéru v televizi Nova pracovnice desku Eva Chaloupková, která patří mezi služebně nejstarší členy redakce. „Po tolika letech stejné každodenní činnosti se člověk cítí k smrti unavený, profesně vyhořelý. Připadá vám, že už nemůžete nabídnout nic nového, že vás vaše práce ubíjí.“⁵³

Profesní vyhoření⁵⁴ Chaloupková vyřešila přestupem na pozici zvláštního editora – pracovníka desku, která není tolik náročná na čas ani na kreativitu. „Jsem spokojená, je to úplně jiné než dělat reportéra. Zase mě to tu baví.“⁵⁵ Z firmy odcházet nechtěla, za dobu svého působení v redakci televize Nova si k vedení a značce vypěstovala určitou loajalitu.

3.6 Loajalita k zaměstnavateli, prestiž značky

Podle Chaloupkové nelze bez určité loajality k zaměstnanci pracovat nikde. Zejména pak ne v médiu, kde je semknutost klíčová (vynášení informací či jiná sabotáž je zpravidla trestána vyhazováním), což podle ní pro televizní zpravodajství platí o to silněji, čím víc se redakce snaží pracovat rychle, efektivně a přinášet originální témata. Novinář se podle ní do jisté míry s médiem identifikuje. Identifikuje se se značkou média, se stylem práce, která se uvnitř odvádí, propůjčí mu (v případě reportéra a moderátora) svou tvář a jméno a po dokončení tohoto procesu už mu připadá přirozené být loajální.⁵⁶ Zvláště, když ho společnost pozitivně motivuje, a zejména pak v případě, kdy je relace, na které se novinář podílí, nejsledovanější v České republice. „Tím je

---

53 Zdroj: Rozhovor autorky s Evou Chaloupkovou ze dne 21. 12. 2010.

54 Syndrom vyhoření (angl. burnout) se obecně definuje jako ztráta profesionálního zájmu či osobního zaujetí z profese. Jedná se o psychický stav vyčerpání nejčastěji způsobený dlouhodobou náročnou prací (zpravidla spojenou se značnou zodpovědností) ve stresových podmínkách. (Baštecká, 2003)

55 Zdroj: Rozhovor autorky s Evou Chaloupkovou ze dne 21. 12. 2010.

56 Zdroj: Rozhovor autorky s Evou Chaloupkovou ze dne 21. 12. 2010.

samozřejmě neohlídanejší. Nemůžeme udělat průšvih, mohli bychom ztratit licenci, a to bychom přišli o práci všichni.“⁵⁷

Loajalita k zaměstnavateli

V redakci fungují, alespoň dle mého pozorování a provedených rozhovorů, zdravé přátelské vztahy mezi nadřízenými a podřízenými, neplatí žádný blíže určený dress code⁵⁸ (ani pro vedení newsroomu), a proto celek tvoří dojem dynamicky fungujícího společenství sobě rovných. To poskytuje jednotlivým pracovníkům výjimečně dobře snášené pracovní podmínky, často zdařile kontrastující se skutečnou náročností práce. Zaměstnanci newsroomu televize Nova mají rovněž mnoho benefitů mimo redakci. Společnost CME jim například zajišťuje různé vzdělávací a rekreační akce zadarmo či s výraznou slevou, novináři se mohou sdružovat do zájmových klubů atd. Zaměstnavatel se očividně snaží se svými zaměstnanci vytvořit dobře fungující vztah a vyplácí se mu to. Většina z dotázaných novinářů (dotazovala jsem se čtyř reportérů, dvou editorů a tří moderátorů) nikdy nepřemýšlela o tom, že by newsroom v dohledné době dobrovolně opustila. Jedna reportérka ovšem navzdory své zamítavé odpovědi později kvůli vysokým časovým nárokům odešla do zpravodajství televize Prima.

Ze strany vedení společnosti probíhá také kontrola. Prostřednictvím vedoucího redakce je výkon každého zaměstnance monitorován. Novinář tak zpravidla jednou ročně obdrží hodnotící posudek, od něž se následně odvíjí finanční bonusy či penalizace. Finanční bonusy působí jako další utužení loajality, penalizace mají podle šéfa newsroomu Ondráčka motivovat. Pokud je ovšem posudek zvláště negativní, popř. se dvakrát za sebou opakuje, vedení to většinou řeší rozvázáním spolupráce s daným novinářem.

Prestiž značky

Na silné loajalitě k zaměstnavateli má svůj podíl rovněž úspěch zpravodajství televize Nova z hlediska sledovanosti. Nova měla už od svého vzniku tradičně nejvyšší celodenní share. Share je podíl na rozdělení diváckého zájmu o jednotlivé televizní

---

⁵⁷ Zdroj: Rozhovor autorky s Evou Chaloupkovou ze dne 21. 12. 2010

⁵⁸ Dress code je soubor pravidel specifikujících žádaný styl oblečení v určité sociální skupině (v zaměstnání, klubu, škole či v restauraci). (Hornby, 2000)

programy. Vypovídá o tom, jaké procento diváků v danou dobu sedících u televizorů sleduje konkrétní stanice.⁵⁹

Celodenní share Novy zejména kvůli vzniku nových televizních stanic pozvolna klesá (např. za rok 1997 byl 62,04 % a za rok 2010 už byl jen 32,92 %) ⁶⁰ a to i v prime-time, neboli v čase mezi 19:00 a 22:00, kdy se vysílají Televizní noviny. Právě hlavní zpravodajská relace si ovšem dosud udržuje share okolo původních 60 % ⁶¹. V únoru 2011, když televize spustila nové zpravodajské schéma, dosáhly Televizní noviny dokonce hodnoty 63,93 % share ⁶².

Jako hlavní konkurence Novy je personálem i vedením vnímána druhá komerční celoplošná televize Prima. Veřejnoprávní televize ČT1 nebo zpravodajská ČT24 za soupeře považovány nejsou. „ČT1 určitě ne, ta je někde úplně jinde. Ale ČT24 by nám mohla ve zpravodajství konkurovat. Ovšem paradoxně pouze v případě, že by nevysílala zprávy každou půlhodinu, čímž by se zpronevěřila vlastnímu účelu.“⁶³ Diváci jsou podle vedoucího newsroomu Ondráčka přes den přesyceni zpravodajstvím ve veřejnoprávním stylu a jsou zvědaví na alternativu. Proto zpravidla přepnou na Novu (v roce 2010 měla Nova v prime-time share 40,05 % a ČT24 jen 1,69 % ⁶⁴).

Novináři jsou si vědomi, že se podílejí na nejsledovanějších zpravodajských relacích na českém trhu (Odpolední TN dosáhly v únoru 64,26% share ⁶⁵), z čehož plyne značný vliv na společnost i zodpovědnost s tím spjatá. Podobného jevu si všimla při svém výzkumu mediálního domu nakladatelství MAFRA a.s. i Lucie Macků. „Dřív to bylo médium s nulovým vlivem. Četlo nás pár lidí i jsme jinak o věcech přemýšleli. Dnes jsme si vědomi toho, že vliv máme velký,“ cituje Macků šéfredaktora serveru iDNES.cz Michala Hanáka. (Macků, 2010: 65)

---

59 Zdroj: Nesign.: *Grafy diváckého ohlasu*. <http://www.ceskatelevize.cz/> [online], 2010. [cit. 2011-04-03]

60 Zdroj: Nesign.: *Grafy diváckého ohlasu*. <http://www.ceskatelevize.cz/> [online], 2010. [cit. 2011-04-03]

61 Zdroj: Rozhovor autorky s Martinem Ondráčkem ze dne 22. 12. 2010.

62 Zdroj: ATO Media Research: Podíl na sledovanosti v době vysílání Televizních novin, 14. 2. 2011. (graf) Viz Přílohy.

63 Zdroj: Rozhovor autorky s Martinem Ondráčkem ze dne 2. 12. 2010

64 Zdroj: ATO Media Research: Podíl českých televizních stanic na publiku 15+ v prime-time (19:00 – 22:00) za rok 2010. (graf) Viz Přílohy.

65 Zdroj: ATO Media Research: Podíl na sledovanosti v době vysílání Odpoledních televizních novin, 14. 2. 2011. (graf) Viz Přílohy.

„Jan Matura z iDNES shrnuje prestižní postavení (...) následovně: ‚MFD je prestižní mezi novinami, iDNES naopak v rámci internetového zpravodajství.‘“ (Macků, 2010: 60) Televize Nova je analogicky prestižní v rámci komerčního televizního vysílání. „Naše zpravodajství sleduje denně kolem 60 % diváků, to nás samozřejmě činí prestižními,“⁶⁶ potvrdil dojem svých kolegů vedoucí redakce Ondráček. „Napovídá nám to ale také, že to, co děláme, děláme dobře. Samozřejmě máme ještě co zlepšovat, hlavně proto, abychom se udrželi na vrcholu.“

Právě z tohoto důvodu se vedení rozhodlo zdvojit starý koncept zpravodajství platný v prosinci 2010 (Odpolední TN a TN) a 14. 2. 2011 přidalo ke stávajícím relacím ještě dvě nové – Polední TN a Noční TN. Konkurzy na nové reportéry, editory či moderátory se ovšem nekonaly.

---

66 Zdroj: Rozhovor autorky s Martinem Ondráčkem ze dne 22. 12. 2010.

Závěr

Podle Neila Postmana se nacházíme ve věku, kdy se z televize stává spotřební zboží sloužící primárně k pobavení diváka. Kdy jsou sympatické tváře a nablýskaná studia žádanější než relevance informace a její společenský dopad. Kdy upravený a svěží politik v debatě zvítězí nad svým daleko inteligentnějším soupeřem, který je ovšem na první pohled unavený nebo nehezký. „Problém moderní televize nespočívá v tom, že nabízí zábavná témata, nýbrž že jakékoli téma převádí na zábavu.“ (Postman, 1999: 95) Zpravodajství televize Nova Postmanovu popisu plně odpovídá.

Newsroom je tvořen jedinou velikou místností, lze proto charakterizovat podle typologie Franka Essera jako centralizovaný anglosaský typ (Esser, 1998), kde má management velký vliv na své novináře a editor kontroluje práci všech. V centralizovaném newsroomu se podle Essera tvorba příspěvků redukuje do konstantní manufakturní práce.

Práce ve zpravodajské redakci televize Nova opravdu téměř nikdy neutichá. Přes noc dva až tři redaktori připravují zprávy pro ranní relaci Snídaně s Novou, kterou posléze jeden z nich moderuje, a po jejím odvysílání do redakce přichází denní směna včetně dvou editorů, kteří mají na starost výběr zpráv (ovšem konzultují s vedoucím redakce) pro obě zpravodajské relace (Odpolední televizní noviny a Televizní noviny). Při výběru zpráv editoři akcentují zajímavost, originalitu a emoce, aby měl z informace divák osobní emoční zážitek (proto se např. nadužívá živých vstupů). Po poledni přicházejí do redakce i čtyři moderátoři (dva moderují odpolední relaci, dva večerní). Dvanáctičlenný tým režie, který se stará o vysílání obou relací, přichází odpoledne a během dne se nemění. Klíčovou postavou při vysílání je logicky režisér.

Denní směnu tvoří pouze šest reportérů, kteří zajišťují veškeré příspěvky. Vedoucí redakce Martin Ondráček zdůvodňuje skromnost svého týmu optimalizací nákladů a výnosů, reportéři sami si ovšem často stěžují na přílišné vytížení.

V průběhu dne probíhají pod Ondráčkovým vedením dvě oficiální (ranní a odpolední) porady a jedna večerní, bilanční. Editoři na nich s vedením a moderátory řeší bodové scénáře relací, které jsou téměř do poslední vteřiny před vysláním ještě variabilní.

Vztahy v redakci jsou relativně přátelské napříč úrovněmi (redaktoři si tykají s vedoucím a podobně), ačkoli lze vyzorovat určitou odtažitost ze strany moderátorů. Rivalitu novináři absolutně popírají, v každodenním shonu se podle nich klade naopak velký důraz na spolupráci. Právě spěch a náročná celodenní práce ve stresu u některých služebně nejstarších redaktorů vyvolala pocit profesního vyhoření, kvůli značné loajalitě k firmě ale ani přesto nedali výpověď.

Redakce sama sebe vnímá jako prestižní ve vztahu k ostatním médiím, a to zejména kvůli sledovanosti jejích zpravodajských relací. Uvnitř newsroomu ale není prestiž nijak výrazně vymezena. Někteří novináři označují za prestižnější ty své kolegy, kteří se často objevují na obrazovkách, a diváci je proto s relací ztotožňují (tj. zpravidla moderátory).

Navzdory společnému majiteli (i newsroomu) televize Nova, zpravodajského serveru tn.cz a agentury Mediafax jednotlivá média nefungují v těsné spolupráci. Kooperativní vazby existují mezi serverem a televizí a mezi serverem a agenturou, nikdy ovšem nejsou zapojeny všechny tři složky v České republice unikátního spojení.

Majitel televize Nova, společnost CME, nabízí svému personálu mnoho výhodných volnočasových aktivit, baví je a vzdělává. Zároveň ale selektuje ty schopné od méně schopných formou každoročních posudků a s nimi spjatými opatřeními (nejčastěji finančními) tak, aby v redakci udržel pouze zaměstnance schopné a výkonné. Majitel, potažmo vedení redakce rovněž chrání její integritu a interní „know-how“, polostrukturované rozhovory, které měly být vedeny pro účely této bakalářské práce, by proto nemohly vzniknout bez cenzury, jež by ovšem ovlivnila výsledky výzkumu. Proto jsem je do práce nezařadila, místo toho jsem citovala neformální rozhovory s jednotlivými pracovníky v průběhu výzkumu.

Summary

Bachelor thesis “Newsroom of TV Nova at the Beginning of the Second Decade of the 21st Century” describes everyday life in a modern private television's newsroom in the age of speed, technical achievements and visual attraction. It also defines important aspects of daily work in the newsroom and interactions among its members.

TV Nova's newsroom produces the most watched news cast in the Czech Republic; however it does not contain tens of reporters. Chamber character of the newsroom reflects in friendly relationships and close cooperation among all its members. This limits rivalry to a certain degree. However, slight tension can be noticed in the relationships between reporters and anchors.

Newsroom TV Nova, considering several news cast produced during the day, works constantly. Except of the weekends, news for Breakfast with Nova are prepared during the night and there are preparation for afternoon and evening news casts running since early morning. Therefore, the newsroom is never empty. Demanding everyday working hours have built a certain routine in numerous reporters. Those, who work here for many years, even suggest feelings of "burn out". Freshmen on the other hand consider working scheme appropriate. Although all of them agreed that their working scheme is very demanding.

During the selection of the news editors prefer interesting, original and emotional topics. They tend to provide viewers with emotions and personal experience; therefore there is a massive production of live reporting in the news casts. Reporters, which work in the teams of six people, mainly work with topics of their own sources. They use common sources (news services, official panels etc.) very little. Also, which is especially noteworthy, they do not use the news agency that TV Nova owns. Although both media share a newsroom.

Editors are rather consultants than superiors, anchors are trade marks and heads of the newsroom participate in news casts only in the stage of planning them at the consultations.

Newsroom sees itself as prestigious in the general media field, especially because of the rating of its news casts. Inside, the prestige is not strictly diversifying. Some journalists only perceive anchors as prestigious because they appear on the screen and people relate them with the news cast and with television. However, all the journalists sense loyalty to the trademark of the employee CME very strong.

Použitá literatura

BAŠTECKÁ, Bohumila. *Klinická psychologie v praxi*. Vyd. 1. Praha : Portál, 2003. 420 s. ISBN 80-7178-735-3.

DAVIDOVÁ, Eva. *Televizní reportáže z autonehod - soubor reportáží pro Českou televizi*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, 2008. 44 s. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Jaroslav Čuřík.

DENZIN, Norman K.; LINCOLN, Yvonna S. *Handbook of Qualitative Research*. 2nd ed. Thousand Oaks : Sage Publications, 2000. 1065 s. ISBN 0-7619-1512-5.

ESSER, Frank. *Editorial Structures and Work Principles in British and German Newsrooms*. European Journal of Communication. 1998, č. 13, s. 375-405.

GARCÍA AVILÉS, Jose A.; LEÓN, Bienvenido. *Journalistic practice in digital television newsrooms: The case of Spain's Tele 5 and Antena 3*. Journalism. 2002., č. 3, s. 355-371.

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Vyd. 2. Praha : Portál, 2008. 408 s. ISBN 978-80-7367-485-4.

HEWITT, Don. *Tell Me a Story: Fifty Years and 60 Minutes in Television*. New York : PublicAffairs, 2001. 272 s. ISBN 1-58648-141.

HORNBY, A. S.: *Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English*. Ed. 6. Oxford : Oxford University Press, 2000. 1600 s. ISBN 0-19-431550-9

KÖPPLOVÁ, Barbara; KÖPPL, Ladislav. *Dějiny světové žurnalistiky 1. Celý svět je v novinách*. Vyd. 1. Praha : Novinář, 1989. 332 s. ISBN 80-7077-216-6.

MACKŮ, Lucie. *Novinář a jeho pracovní prostředí (na příkladu vydavatelského domu Mafra)*. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních

studí a žurnalistiky, Katedra mediální studia, 2010. 143 s. Vedoucí diplomové práce Prof. PhDr. Jan Jiráček, Ph.D.

OSVALDOVÁ, Barbora; HALADA, Jan; kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. Vyd. 3. Praha : Libri, 2007. 263 s. ISBN 978-80-7277-266-7.

POSTMAN, Neil. *Ubavit se k smrti. Veřejná komunikace ve věku zábavy*. Vyd. 1. Praha : Mladá fronta, 1999. 192 s. ISBN 80-204-0747-2.

RYFE, David M. *Broader and deeper: A study of newsroom culture in a time of change*. Journalism. 2009, č. 10, s. 197-216.

RYFE, David M. *Structure, Agency and Change in an American Newsroom*. Journalism. 2009, č. 10, s. 665-683.

ŠTĚTINOVÁ, Anna. Výroba pořadu „Téma dne“ ve studiu Regionální Televizní Agentury. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, 2008. 72 s. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Jaroslav Čuřík.

Prameny

Rozhovory autorky:

Bušta, Petr (vedoucí vydání Televizních novin) ze dne 13. 12. 2010.

Fialová, Markéta (moderátorka Televizních novin) ze dne 4. 12. 2010.

Chaloupková, Eva (editorka, pracovnice desku) ze dne 9. 12. 2010 a 21. 12. 2010.

Ondráček, Martin (vedoucí redakce) ze dne 2. 12. 2010 a 22. 12. 2010.

Raková, Michaela (editorka serveru tn.cz) ze dne 7. 12. 2010.

Urban, Pavel (editor agentury Mediafax) ze dne 28. 12. 2010.

Přednášky:

Beneš, Pavel. *Editace zpravodajských relací: Typy redakčních příspěvků*. Listopad 2010.

Lokšík, Martin, PhDr. *Audiovizuální média II: Televize v Československu a v České republice po roce 1969*. Březen 2010.

Trunečková, Ludmila, PhDr. *Práce s informacemi II: Služby poskytované ČTK*. Prosinec 2009.

Internetové zdroje:

Nesign.: *O společnosti CME*. <http://intranet.nova.cz>, [online]. [cit. 2010-12-12].

Nesign.: *Grafy diváckého ohlasu*. <http://www.ceskatelevize.cz/> [online], 2010. [cit. 2011-04-03]

ŠMÍD, Milan. *Louč: 3x o médiích při pondělku*. <http://www.louc.cz/>, [online], 2007. [cit. 2011-01-05].

Seznam příloh

Příloha č. 1: Celodenní podíl českých televizních stanic na publiku 15+ za rok 2010. (graf)

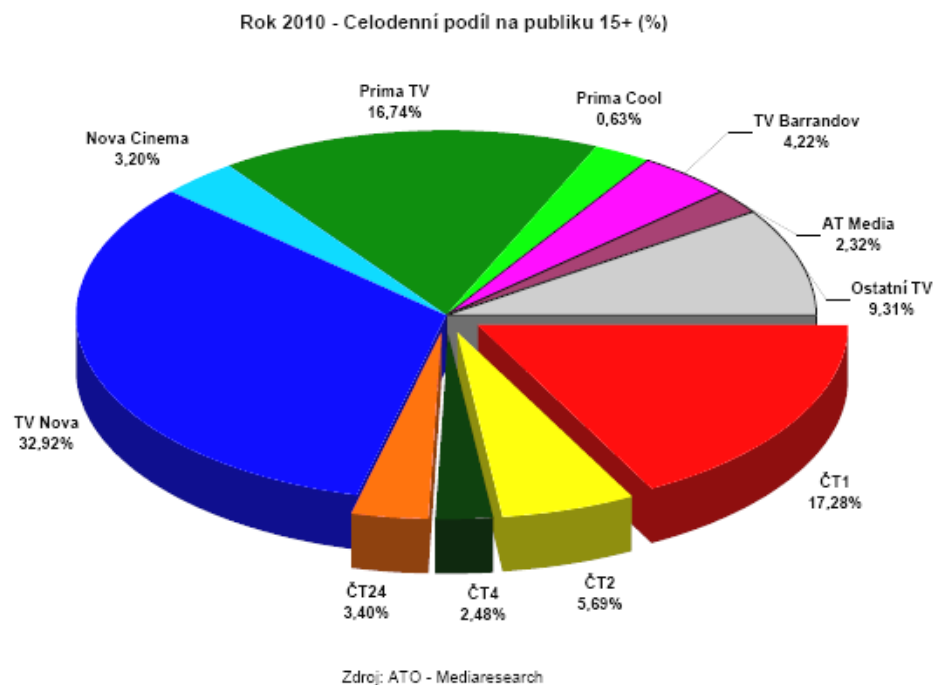
Příloha č. 2: Podíl českých televizních stanic na publiku 15+ v prime-time (19:00 – 22:00) za rok 2010. (graf)

Příloha č. 3: Podíl na sledovanosti v době vysílání Televizních novin, 14. 2. 2011. (graf)

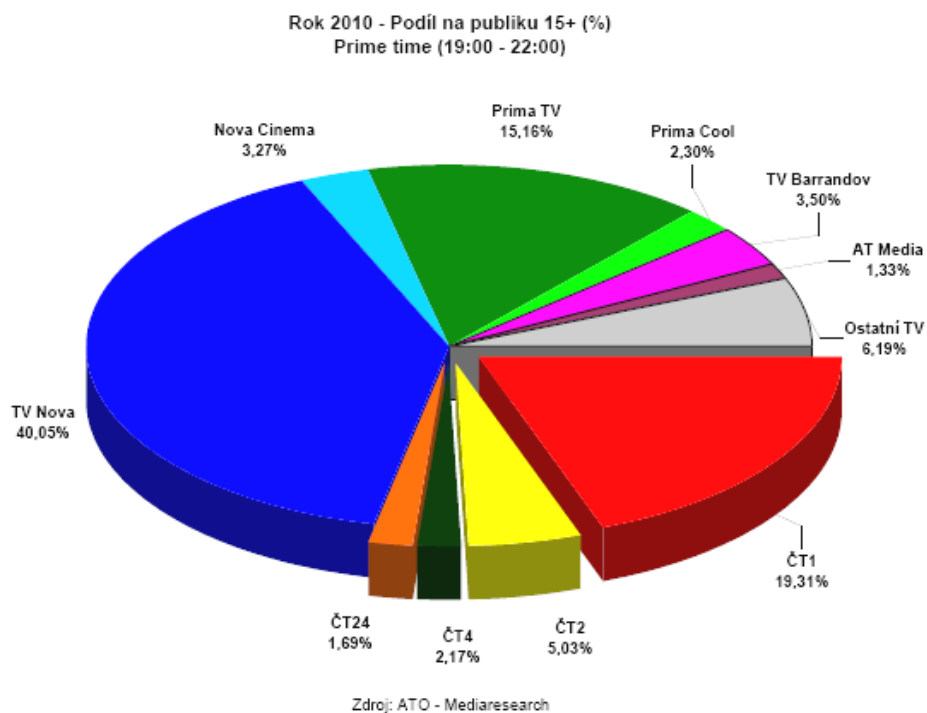
Příloha č. 4: Podíl na sledovanosti v době vysílání Odpoledních televizních novin, 14. 2. 2011. (graf)

Přílohy

Příloha č. 1: Celodenní podíl českých televizních stanic na publiku 15+ za rok 2010. (graf)

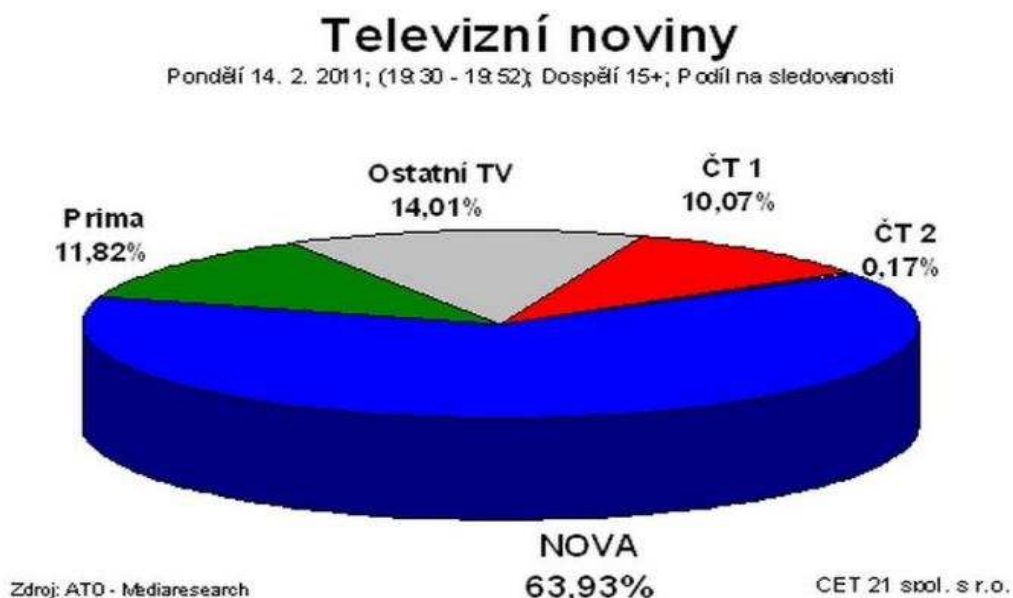

Příloha č. 2: Podíl českých televizních stanic na publiku 15+ v prime-time (19:00 – 22:00) za rok 2010. (graf)

Příloha č. 3: Podíl na sledovanosti v době vysílání Televizních novin, 14.2. 2011.
(graf)

Příloha č. 4: Podíl na sledovanosti v době vysílání Odpoledních televizních novin, 14.2. 2011. (graf)

